НАРОДНА АРМІЯ
29 березня, 2018
#13 (5545)

СЕЗОННО-ПОЛІГОННЕ ЗАГОСТРЕННЯ НА «ШИРЛАНІ»,

або Про те, що дим завше вищий за вогонь стор. 4-5

У таких дев'ятиповерхівках в Івано-Франківську проживатимуть сім'ї ветеранів АТО

КВАРТИРА ДЛЯ СІМ'Ї ВЕТЕРАНА АТО ЗА 100 ТИСЯЧ ГРН,

АБО ЯК В ІВАНО-ФРАНКІВСЬКУ АТОВЦІ ВИРІШУЮТЬ ПРОБЛЕМУ БЕЗКВАРТИР'Я

У цьому обласному центрі створили житлово-будівельний кооператив учасників АТО «Соціум». Ціна житла тут для побратимів в чотири рази нижча за ринкову. Крім того, один із проектів «Соціуму» передбачає безкоштовне забезпечення житлом окремих сімей атовців. Ідеться передусім про малозабезпечені та багатодітні родини.

— Однією з перших таке житло отримала багатодітна родина військовослужбовця, який уже третій рік на передовій. Пам'ятаю, як довго він не міг повірити, що його четверо діточок матимуть власний дах над головою. Казав, що це все нереально, що ми жартуємо. Сумніви розвіялися, коли отримав на руки ордер на своє ім'я та ключі від квартири, — розповів очільник Івано-Франківської міської асоціації учасників АТО Василь Андріїв... стор. 18

ЧИТАЙТЕ В НОМЕРІ:

«ВЕЛИКЕ ВУХО» КРЕМЛЯ

ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНИ ПЕТРО ПОРОШЕНКО:

«НАЙБЛИЖЧИМ ЧАСОМ ІНІЦІЮЮ ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО КОНСТИТУЦІЇ ЩОДО ЗАКРІПЛЕННЯ СТРАТЕГІЧНОЇ МЕТИ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ — ЧЛЕНСТВА В ЄВРОСОЮЗІ Й НАТО»

Президент Петро Порошенко заявляє, що членство в Європейському Союзі й Північноатлантичному альянсі є стратегічною метою України. Глава держави наголосив, що має намір ініціювати внесення змін до Конституції для того, щоб зробити цей процес незворотним.

«Членство в Альянсі — це наша стратегічна мета. І найближчим часом я планую ініціювати внесення змін до Конституції для того, щоб зробити цей процес незворотним, указавши в Конституції стратегічну мету розвитку держави — членство в Європейському Союзі й членство в Північноатлантичному альянсі», — сказав Президент під час виступу на урочистостях із нагоди 26-ї річниці створення Служби безпеки України, повідомляє сайт глави держави.

Петро Порошенко зазначив, що остаточна редакція нового Закону «Про національну безпеку» передбачатиме запровадження цивільного парламентського контролю над діяльністю Служби безпеки. «На мою думку, так само як і на думку наших партнерів, це важливо, щоб повною мірою забезпечити відповідність закону стандартам НАТО», — підкреслив він.

Президент України Петро Порошенко

КЛЮЧОВЕ ЗАВДАННЯ — ВИЙТИ НА ТЕМПИ ЗРОСТАННЯ 5–6% ВВП ЗА РІК

«Ключове завдання, яке стоїть сьогодні перед Україною, — вийти на темпи зростання 5–6% ВВП за рік, і, стверджую, що це є абсолютно реально», — зазначив Президент Петро Порошенко, повідомляє офіційне інтернет-представництво глави держави.

Президент нагадав, що минулого року було вдвічі підвищено мінімальну заробітну плату. «Скільки крику було, скільки казали, що все помре, ніхто не витримає. Як це ви з 1600 грн підвищили до 3200 грн? Я сказав, що ми на цьому не зупинимося. Цього року економіка ствердиться, мінімальна заробітна плата має бути не 3 700, а 4 000 грн. Об'єктивно. Середня заробітна плата має бути 10 тис. грн», — наголосив він.

Глава держави зауважив, що вартість робочої сили має бути конкурентоздатною з оплатою праці в європейських країнах. «Це чесно по відношенню до українських громадян. Підвищуйте продуктивність праці та рівень заробітної плати. Ми зі свого боку для цього все зробили», — зазначив Петро Порошенко.

ВІДТЕПЕР У ТУРЕЧЧИНІ МОЖНА ЗДОБУТИ ВИЩУ ОСВІТУ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «УКРАЇНСЬКА МОВА ТА ЛІТЕРАТУРА»

Вперше студенти Туреччини отримали можливість у межах вищої освіти не просто вивчати українську мову, а й глибше зануритися в українську культуру, краще зрозуміти особливості українського народу. На цьому наголосила Міністр освіти і науки України Лілія Гриневич під час урочистого відкриття спеціальності «Українська мова та література» у Стамбульському університеті, повідомляє Урядовий портал.

Спеціальність відкрили на кафедрі слов'янських мов та літератур факультету літератури. Зараз на бюджеті за спеціальністю вже навчається 18 студентів.

«Завдяки спільним зусиллям ми поглиблюємо освітні та наукові зв'язки між країнами — у вищих навчальних закладах України навчається 1 тис. 823 громадянина Туреччини. У турецьких університетах здобувають освіту за повним циклом 464 українці. Відтепер в обох країнах створено можливості для підготовки спеціалістів-мовознавців», — додала міністр.

РЕФОРМУ НА СОЛДАТСЬКІЙ КУХНІ ЗАВЕРШАТЬ У 2019-му

Торік на нову систему харчування за Каталогом продуктів переведено 23 військові частини, ще близько 50 буде переведено протягом 2018 року. В цілому до кінця цього року за новою системою харчуватиметься близько 70 тисяч військовослужбовців наших Збройних Сил. Про це під час брифінгу в Міністерстві оборони України повідомив начальник Центрального управління продовольчого забезпечення Збройних Сил України Тилу ЗСУ генерал-майор Микола Куклюк.

За словами посадовця, 2017 року в переході на нову систему продовольчого забезпечення пріоритет було надано частинам Десантно-штурмових військ, Сил спеціальних операцій, Військово-Морських Сил, військовим навчальним закладам та навчальним центрам, військово-медичним установам. Стосовно переліку військових частин, запланованих до переведення на нову систему харчування 2018 року, генерал-майор Микола Куклюк зазначив, що до нього входять як бойові частини (зокрема всі бригади Десантно-штурмових військ), так і решта військових навчальних закладів.

— Перехід на нову систему 2018 року відбувається планово, на це виділено відповідний фінансовий ресурс — 820 млн грн. Наразі триває підготовчий період, активна фаза розпочнеться у травні-червні, — зазначив він. — Завершення процесу переходу всіх військових частин на нову систему харчування планується на кінець наступного року.

Передумовами впровадження нової системи харчування стали значна кількість нарікань на якість харчування, непрозорість формування ціни, монополізація ринку, а також цілковита залежність від фірм, що надають послуги.

Водночас нова система підтвердила свою ефективність, зокрема й у районі проведення АТО.

Розповідаючи про переваги нової системи харчування, посадовець наголосив, що нині діє більш гнучкий механізм замовлення продуктів, який дозволяє використовувати каталог, що містить майже 400 найменувань продуктів, не за нормами, а за ціною та калорійністю, унеможливлює використання продуктів-замінників для здешевлення вартості добового раціону, забезпечує впровадження електронного обліку руху продовольства та складання набору продуктів.

За словами Миколи Куклюка, електронна система розкладки продуктів не дозволить сформувати некалорійне або неякісне меню. Новий каталог містить такі нові продукти харчування, як соки, гриби, кисломолочні продукти, кондитерські вироби, на 40% збільшено норму м'ясної групи.

— Вартість харчування за каталогом майже така ж, що й була раніше, якщо не враховувати зарплати кухарів, — зазначив генерал-майор Микола Куклюк. — Аутсорсингові компанії не можуть надавати послуги під час висування військових частин з постійного місця дислокації. Тому перехід на нову систему передбачає введення штатних посад кухарів, також і військових, що своєю чергою потребує ретельної підготовки цих фахівців для роботи як у польових умовах, так і на новому сучасному обладнанні.

Генерал-майор Микола Куклюк додав, що наразі вже введено приблизно 1300 посад кухарів та обслуговуючого персоналу. Із переходом військових частин на нову систему харчування цього року планується введення ще близько 3000 посад кухарів. Такий підхід до справи дозволяє не відволікати особовий склад від виконання основних завдань, тож жодних нарядів на кухню, як це було ще десять років тому, перехід на нову систему харчування не потребує.

Іван СТУПАК

(Продовження теми на сторінці 6)

УКРАЇНА ПРАГНЕ В НАЙБЛИЖЧІ 10 РОКІВ ПРИЄДНАТИСЯ ДО НАТО

Про це Президент Петро Порошенко сказав у інтерв'ю виданню Hamburger Abendblatt, яке входить до німецького медіаконцерну Funke Media Group

«Ми з особливою наполегливістю працюємо над членством в НАТО. Наша мета — в наступному 10-річчі стати членом Альянсу», — сказав Президент. «Разом з Україною Північноатлантичний альянс став би сильнішим і ефективнішим, ніж сьогодні», — наголосив Петро Порошенко та зауважив, що «держави НАТО могли б повчитися в України, як протистояти Росії».

Як повідомили в Адміністрації Президента, говорячи про подальшу інтеграцію до Альянсу, глава держави наголосив: «Нам потрібен тепер план дій для набуття повного членства в НАТО. Ми прагнемо отримати цей план дій до кінця 2019 року».

«Україна прагне якомога швидше виконати всі критерії для членства в НАТО і ЄС», — сказав Президент. При цьому він наголосив, що держава витрачає до 6 % ВВП на оборону. «Це в чотири рази більше, ніж у частини партнерів НАТО», — зауважив він.

«2013 року лише 16% українців підтримували ідею членства в НАТО. На сьогодні це — 59%. Це — неймовірний результат після 70 років комуністичного режиму», — зазначив Петро Порошенко.

Глава держави також нагадав, що з 2014 року Україна протистоїть російській агресії. При цьому він наголосив, що, анексувавши 18 березня 2014 року Крим, Росія зруйнувала систему міжнародного порядку після Другої світової війни.

«Для системи глобальної безпеки не існує альтернативи сильному НАТО», — підсумував Президент.

ЕКСПЕРТНА ДУМКА: ЩОДО ГОТОВНОСТІ ДО ВСТУПУ В НАТО

Дмитро Тимчук, народний депутат України:

«Так, у нас є прогрес. Це дало всі підстави Президенту України ставити перед Брюсселем питання, що на часі серйозно розглянути можливість надання Україні ПДЧ. Тобто йдеться про підготовку.

У даному контексті хочу звернути увагу на такий момент. Як я зазначав в нещодавньому пості, одним із критеріїв готовності України до вступу в Альянс будуть настрої в суспільстві. Необхідно зробити так, щоб курс у НАТО об'єднав Україну.

За результатами опитування, на Заході України ідею вступу в Альянс уже підтримує більшість громадян. Причому згідно з матеріалами, що є в розпорядженні групи ІС, ця підтримка значною мірою ідеологічна, по лінії «за НАТО — проти Росії».

Що стосується Півдня та Сходу, то тут є істотні відмінності. Частина противників Альянсу дзеркально ідеологічно не сприймає «натовську вояччину». І цих людей, особливо — старшого віку, навряд чи можна переконати. Але у значної частини зовсім інша мотивація.

Ці люди вірять у міф, що інтеграція в НАТО моментально призведе до колапсу всієї промисловості, яка ще жива, зокрема всього ОПК. Тобто для них НАТО не ворог, а радше небезпечний конкурент. Саме з цією категорією треба працювати. І для цього є принаймні два «залізні» аргументи, пов'язані між собою.

Перший. **НАТО — це найбільш передові економіки, найкращі технології і зростаючий ринок. У найближчі роки витрати країн Альянсу на оборону будуть зростати.** Це підтверджено у звіті Генсека НАТО Єнса Столтенберга за 2017 рік. І Україна може тільки виграти від кооперації. Так, це ринок із дуже високою конкуренцією. Але за нього варто боротися. Тому що нашій країні є що запропонувати. Плюс натовські стандарти активно впроваджують на інших перспективних для України ринках — у країнах Перської затоки, навіть в Африці.

Головним конкурентом зараз є саме Росія, оскільки і наш, і тамтешній ОПК тримається переважно за рахунок експлуатації радянських і пострадянських напрацювань.

Другий. **Курс в НАТО — це шлях модернізації і реформ. Без модернізації наша промисловість точно не має жодних шансів. Вона помре навіть без НАТО.** По суті, встановлюючи планку НАТО, ми даємо їй шанс вижити і стати конкурентоспроможною, зберегти робочі місця і створити нові.

Наприклад, відсутність модернізації вже призводить до того, що броньовану сталь для потреб української оборонки простіше і дешевше купувати за кордоном. Це за наявності всього металургійного циклу у країні! Якщо цього не змінити, нам не вистачить ніяких грошей.

Плюс це робить нас залежними там, де залежності бути не повинно.

Але якщо проаналізувати моніторинги по темі НАТО, то така дискусія практично відсутня в медіа, особливо — в цільових регіонах. Зате там добре відомі позиції російських спікерів.

Зміна публічних акцентів на Півдні і Сході дозволить вести обговорення не в контексті «кого ми більше любимо — НАТО чи Росію?», в контексті «які рішення влади потрібні, щоб наш оборонний сектор відповідав найкращим стандартам?»

Коли починаєш говорити з людьми в Харкові чи Одесі в такому ракурсі, їхнє ставлення змінюється. Вони розуміють, що відсталість — значно небезпечніший ворог, ніж ілюзорний натовський агресор, якого нав'язує російська пропаганда» .

ЄВРОПІ ПОТРІБНА СТРАТЕГІЯ КОЛЕКТИВНОЇ ОБОРОНИ ДЛЯ ПРОТИДІЇ РОСІЇ

Британські експерти переконані, що Захід занадто часто проявляє пасивність, коли російський ведмідь терзає ліберальні демократії, підриває політичні європейські системи, забруднює онлайнову екосистему, здійснює хакерські атаки на політичні партії

Зокрема у своїй статті в британському The Guardian головний представник Європарламенту на переговорах щодо Брекситу Гі Вергофстадт написав: «…хоча європейські лідери відповіли теплими словами підтримки на адресу Британії після інциденту в Солсбері, нам, однак, потрібно дати серйозну колективну європейську відповідь, яку ми могли б розглядати як частину нової стратегії Євросоюзу стосовно Росії».

Також ідеться про те, що за допомогою нової стратегії ЄС повинен показати Кремлю, що такі порушення міжнародного права матимуть очевидні наслідки, але водночас слід показати перспективу співпраці та взаємодії в тому разі, якщо Росія почне виконувати свої зобов'язання на підставі міжнародного права, починаючи з виконання умов Мінських угод.

Зокрема фахівці зауважують, що ця стратегія має передбачити запровадження певних санкцій у відповідь на інцидент з отруєнням Сергія Скрипаля.

«Коли щось і турбує мафіозну еліту навколо Путіна, то це перспектива дістати відмову в доступі до їхніх європейських вілл. Дуже важливо, щоб Брексит не послабив зовнішню політику й співпрацю в галузі безпеки в усій Європі. Пропозиція Європейського парламенту з приводу зонтичної Угоди про асоціацію між Євросоюзом та Сполученим Королівством надає рамки для такої роботи», — написав він і додав, що ухвалення угоди в галузі безпеки та оборони має бути закінчено до перехідного періоду.

> *«Багато хто не хоче визнати цієї істини, проте реальність є такою, що Кремль знову веде війну з нашими ліберальними демократіями. Якщо ми не відповімо за допомогою довготермінової стратегії, то Путін почуватиметься ще впевненіше»*

«Ще важливіше для нас без зволікання створити Оборонний союз як європейську опору НАТО», — зауважив Гі Вергофстадт і висловив сподівання, що молоде покоління нинішніх європейських лідерів виступатиме на підтримку створення інтегрованої європейської оборони.

«Багато хто не хоче визнати цієї істини, проте реальність є такою, що Кремль знову веде війну з нашими ліберальними демократіями. Якщо ми не відповімо за допомогою довготермінової стратегії, то Путін почуватиметься ще впевненіше», — зазначив він.

Поряд із цим у ситуації, що створилася, у центрі протистояння між Росією та Заходом і надалі залишатиметься Україна. На цьому наголосив у своєму геополітичному щоденнику президент незалежного аналітичного центру геополітичних досліджень «Борисфен Інтел» Віктор Гвоздь.

«Саме від вирішення українського питання залежатиме подальший розвиток російсько-американських та російсько-європейських відносин. Насамперед це стосується врегулювання конфлікту на Донбасі. У разі якщо Україна та її західні партнери зберігатимуть тверді позиції із цього питання, зберігатиметься й можливість стримування неоімперської політики Росії. Разом із тим посилюватиметься рівень суперництва між Росією й США та Європою. Інакше Москва зможе реалізувати свої стратегічні завдання щодо розподілу сфер впливу у світі та встановлення свого контролю над країнами колишнього СРСР як першого етапу в побудові євразійської геополітичної парадигми (згідно з теоріями російських геополітиків, зокрема О. Дугіна, які реалізує на практиці режим В. Путіна)», — написав він.

Також експерт зауважив, що з урахуванням зазначених обставин слід очікувати активізації зусиль Росії на українському напрямі, що матимуть своїм завданням, як мінімум, реставрацію проросійської влади в Україні та, як максимум, — повну дезінтеграцію Української держави.

Підготував Вадим КОВАЛЬОВ

СЕЗОННО-ПОЛІГОННЕ ЗАГОСТРЕННЯ НА «ШИРЛАНІ»,

АБО ПРО ТЕ, ЩО ДИМ ЗАВШЕ ВИЩИЙ ЗА ВОГОНЬ

Як тільки у країні тане сніг чи українські чорноземи заливають рясні дощі, обов'язково щось стається на наших військових полігонах. Щоправда, воно «стається» здебільшого в уяві окремих блогерів чи медійників, аніж має реальну підставу для сприйняття полігонної грязюки та боротьби військових із наслідками негоди як вселенської катастрофи. Чому «Широкий Лан» укотре потопав у хвилі обурених меседжів та постів і чи все так погано, як кажуть їхні автори і, вочевидь, неабиякі знавці теми, я вирішив пересвідчитися сам, поїхавши в один із найбільших у країні навчальних центрів. Отже, знову про «Ширлан»

Життя у табірному містечку йде своєю чередою, незважаючи на пору року і погодні умови

Звісно, диму без вогню не буває. Так, у табірному містечку полігона навчального центру, де тимчасово «розквартирувалася» на відновлення і вишкіл 92-га механізована бригада, сталася трагедія — згорів житловий намет. Але вже попередньо відомо, що фатальну роль у цьому відіграв людський фактор. Жертв і каліцтв можна було б уникнути, якби військовослужбовець, котрий мав чергувати біля буржуйки, не вчинив дії, що й призвели до жахливих наслідків. Він чув і знав, що розпалювати дрова чи «допомагати» розгорітися згаслому вогню в таких пічках, нахлюпавши всередину бензину, категорично заборонено. Бо так вимагають правила, що, як відомо, дуже часто пишуться кров'ю. Цю трагедію визначало не місце, а люди. Таке бувало й раніше, і зовсім не через пічки чи "горючі" намети, а через незбагненну самовпевненість та відверте нехтування елементарними правилами. Так само згорають десятки хат по всій Україні впродовж опалювального сезону, коли їхні господарі ллють гас, бензин або розчинники на дрова в печі чи каміни. І стається горе. Який тут висновок і розрада для нас? Потрібно повсякчас вчити людей, нехай навіть інколи це завдання видається сізіфовим. Розрада в тому, що в оборонного відомства є розробки сучасних табірних модульних наметів. Українські підприємства за участю Міноборони налагодили виробництво вогнетривких тканин для наметів на заміну брезентам. Торік у жовтні відбулася презентація нових польових наметів із багатофункціональними змінами, і в сенсі безпечності також. Їхні поставки у військо передбачено розпочати вже цьогоріч. Зокрема в них повністю замінено утеплювач, що має значно кращу теплопровідність і в спеку замінятиме кондиціонер. Водночас стартує процес відходу від використання відомих буржуйок, якими активно користуються досі. Йдеться про ефективніші булер'яни зі значно ліпшою тепловіддачею. Вони економніші й безпечніші для наметів. Розроблено й теплові гармати, що працюють від електрогенераторів. Словом, зміни відбуваються, але, погоджуся, не так швидко, як треба і як хочеться. Це питання значного фінансового ресурсу й часу. Тому не варто панікувати, знову шукаючи приводи до «зради» — давайте краще подивимося, як тепер живе боєць у таборі «Широкого Лану», неподалік якого зростає сучасне казармене містечко, і які загалом є успіхи та проблеми в згаданого навчального центру.

Українські підприємства за участю Міноборони налагодили виробництво вогнетривких тканин для наметів на заміну брезентам. Їхні поставки у військо передбачено розпочати вже цьогоріч. Зокрема в них повністю замінено утеплювач, що має значно кращу теплопровідність і в спеку замінятиме кондиціонер

Перший висновок після екскурсії територією, де розмістилися підрозділи 92-ї бригади, був такий. Поки дехто в соцмережах, телеефірах кричить про зраду, багнюку й фотографується в калюжі, більшість військовослужбовців бригади налагоджують побут: підсипають доріжки трісками, корою, піском і навіть узялися за ландшафтний дизайн стежок. Грязюка, звісно, є, але її в таких умовах неможливо уникнути. Хто служив, той знає. Проте більшість доріжок полігонного табору викладена капітальними бетонними плитами. Вони тут — основні «магістралі» пересування. Піхотинцям щодня привозять дрова — їх розбирають, а чергові розносять по наметах. Там вони підсихають, допоки допалюють попередню партію. За якусь добу дрова вже готові з тріском згоріти в «буржуйці». У наметах тепло, навіть дуже. Коли надворі набігало максимум +5 за майже 100% вологості, всередині можна було, вибачте за подробиці, дефілювати у спідньому. Я заходив у кілька наметів, і в кожному з них на чолі з'являвся піт — настільки було тепло. І, що важливо, — сухо. Долівкою тут слугують дошки або ж піддони.

А навколо снували бойові машини, довозячи хлопців до навчальних місць — відновлення бойових спроможностей частини триває навіть тоді, коли диванні експерти лякаються власних же жахалок, заливаючи сльозами монітори. Наша армія готується воювати в будьяких умовах. До речі, потреба у тривалому перебуванні в наметах на «Ширлані» незабаром зникне — неподалік до кінця року мають збудувати сучасні казарми із необхідною інфраструктурою.

НА ВІЙНІ НЕ ІСНУЄ ПОГАНОЇ ЧИ ХОРОШОЇ ПОГОДИ. ВОНА ЗАВЖДИ — ТАКТИЧНА

Звісно, перебування в табірних умовах не завше позитивно впливає на психіку військових. І тут є робота для відповідних фахівців. Дуже добре, що саме на полігоні вдалося зустріти заступника командувача Сухопутних військ ЗС України з морально психологічного забезпечення генерал-майора Олександра Голоднюка.

— Чи пов'язані морально-психологічні кондиції військовослужбовців та їхнє перебування на полігоні? — поцікавився я в Олександра Миколайовича.

— Серед військовослужбовців 92-ї бригади, яка прибула на «Широкий Лан», провели опитування, аби з'ясувати чинники впливу на їхню морально-психологічну сферу. Останню за десятибальною шкалою ми оцінили показником, трішки вищим за 7 балів. Це цілком нормально. Проте є особливості. На психологічний стан військових негативно впливає тривале перебування у відриві від родини і свого дому. Певну депресивну нотку вносить і сезонний, погодний фактор — вологість, бруд, холод. Зауважу: бійців пригнічують більше не умови розміщення, а саме погодні негаразди. А щоб у людей був оптимальний настрій, їм треба відверто пояснювати, що їх очікує, створювати пристойний побут. Ви самі можете переконатися: тут у них прийнятні умови для проживання, харчування й навчання. Людей варто слухати і вирішувати їхні проблеми. Саме з цією метою тут працюють офіцери морально-психологічного забезпечення.

Заступник командира 92-ї бригади підполковник Олександр Луценко тим часом запевнив, що командування частини робить усе можливе, щоб особовий склад жив у таборі в якомога комфортніших умовах.

Стартує процес відходу від використання відомих буржуйок. Йдеться про ефективніші булер'яни зі значно ліпшою тепловіддачею. Вони економніші й безпечніші для наметів. Розроблено й теплові гармати, що працюють від електрогенераторів

— Звісно, через певну погоду тут було болото. Тому ми підкопували й підсипали доріжки, просушили намети, тепер усе гаразд, — пояснює ситуацію Олександр Вікторович. — Люди вже почали заняття на полігоні, призвичаїлися морально. Бригада успішно проводить навчання, повертаючись із холодних полів у теплі намети. У всіх є змога помитися, нормально харчуватися. Найкращий вихід, аби уникнути сезонного бруду, — це реалізація таких проектів, як теперішнє будівництво казарменого містечка на «Широкому Лані». Утім військовослужбовці повинні виконувати бойові завдання за будь-яких погодних умов, що бригада успішно демонструвала в районі проведення АТО, не зважаючи на дощ чи сніг. Та й переміщення частини на полігон, облаштування табору, особливо в таких умовах міжсезоння, теж є своєрідним тренінгом для нас. Можливо, для когось це стрес, але його потрібно вчитися долати. Це функціонал військової людини.

Мені цікаво було поспілкуватися із тими військовими, які вже мали досвід навчань на «Ширлані», аби почути їхні думки про полігон. Головний сержант 3-ї танкової роти старшина Дмитро Погас, який у війську з 2014-го, зауважив: насправді полігонне багно — не найстрашніше, що буває в армії.

— Грязюка буває і на полігоні, і на передовій. Приїха-

Одна з ділянок полігону, де триває будівництво нових казарм для військовослужбовців

ли б ми влітку, в соцмережах верещали б про пилюку та спеку, — висловлює свою думку старшина Погас. — А для нас це просто один із різновидів «тактичної погоди». Повірте: багато що залежить і від рядового бійця, а не лише від командирів. І судити про бригаду за кількома постами в Інтернеті несправедливо. Навіть не бачу сенсу в таких дописах, бо вони не відображають об'єктивної картини. Приміром, свій намет ми власними силами довели до кондиції прийнятного побуту. На те пішло буквально кілька годин. Це звична річ, бо на «нулях» побут таки залежить від індивідуальних зусиль кожного. А той, хто не хоче цим займатися, я більш ніж упевнений, у власному домі має відповідну картину. Згадую, як і ще під час строкової, 1999 року, я проходив навчання на «Широкому Лані», то тоді умови тут були значно гірші.

СУЧАСНЕ ВІЙСЬКО МАЄ БУТИ МОБІЛЬНИМ

Я був свідком того, як на полігоні проводили тактико-спеціальні заняття з підрозділами ППО 92-ї бригади та зенітного ракетного полку. Вони відпрацювали підготовку вихідного району, зайняття стартових позицій, організацію бойового чергування, відбиття повітряних ударів противника по визначених цілях тощо. Особливу увагу було приділено протидії БпЛА. Зенітники кажуть, що віднедавна на «Ширлані» у процесі навчань почали застосовувати безпілотники. Це новий компонент, якого раніше не було. Пощастило побачити й вишкіл оперативного резерву першої черги 56-ї бригади в межах одномісячного навчання. Резервіст Сергій Параскун із Миколаєва, який свого часу воював на Донбасі, зауважив: дуже добре, що тепер є час, аби підвищити бойовий тонус — саме цього їм бракувало 2014-го.

— Якщо солдат не хоче плавати в багнюці, він відкидає сніг і засипає доріжки довкола намету чим завгодно — навіть трісками й гілками. На таке наказ не потрібен, — упевнений цей чоловік. — На передовій кожен з нас має доглядати те місце, де перебуває. Тоді буде менше кризових ситуацій. І щоб принести дрова, мені не потрібен наказ комбрига — це наша внутрішня відповідальність. Дуже правильно, що триває створення резервних бригад, як і те, що резервісти навчаються і проходять злагодження у визначеному підрозділі. Так ми точно знатимемо, хто за що відповідає й чи підставить плече.

— Коли бригади виходять на завершальну стадію підготовки, я хочу на власні очі бачити рівень їхньої готовності діяти в різних умовах бойової обстановки, — каже командувач Сухопутних військ ЗС України генерал-полковник Сергій Попко, який саме перебував на «Широкому Лані». — Що ж до багнюки на полігоні… Противник не підготує нам комфортні умови для ведення війни. Ми повинні вміти долати екстремальні умови — від того залежить ефективність дій підрозділів. Тому, як би це болісно не було, ми активно практикуємо переміщення бригад з одного напрямку на інший, зокрема й полігонами. Прикро, що цю роботу не всі бачать, а витрачають сили на привертання уваги країни, умовно кажучи, до однієї калюжі. Зрозумійте: вчити людей переміщуватися, розгортати польові табори в будь-яких умовах і в них жити — це наше завдання, принаймні поки триває війна. Мобільність нам навіщо потрібна? У нас існує загроза не тільки на південному сході, а вздовж усього кордону із Росією, з півночі, з боку Придністров'я. За ці роки там нарощені потужні угруповання російських військ. І свої Збройні Сили ми готуємо якраз до мобільних дій на різних напрямках.

Командувач Сухопутних військ ЗС України генерал-полковник Сергій Попко:

— Що ж до багнюки на полігоні… Противник не підготує нам комфортні умови для ведення війни. Вчити людей переміщуватися, розгортати польові табори в будь-яких умовах і в них жити — це наше завдання, принаймні поки триває війна. Мобільність нам навіщо потрібна? У нас існує загроза не тільки на південному сході, а вздовж усього кордону із Росією…

У НОВЕ МІСТЕЧКО НА ЗЛАГОДЖЕННЯ ПЕРША БРИГАДА МАЄ ЗАЙТИ ВЖЕ ЦЬОГО РОКУ

У 2014–2015 роках бригади виходили на полігони, їм визначали ділянки місцевості, де вони самотужки розгортали польовий табір, облаштовуючи побут фактично з нуля. Наразі на «Ширлані» є два наметові містечка, створені навчальним центром. Доріжки одного з них викладені залізобетонними плитами, друге має щебеневе покриття. Бригади тепер прибувають і фактично приймають у експлуатацію повноцінні наметові містечка. Перед заходом сюди частини працюють дві комісії — від центру і бригади, які обстежують табір, роблять свої зауваження. Коли все всіх влаштовує, бригада заходить на полігон. Після прийняття табору компетенція полігона формально закінчується. Але поки що є одна неприємна особливість «Широкого Лану». Від кінця жовтня й до квітня дається взнаки специфіка тамтешніх ґрунтів. Вода від дощів і розталого снігу накопичується, довго не всотуючись у них. Навіть меліоративні канали замерзають — для їхньої очистки потрібно багато людей, і не завжди це встигають зробити до прибуття бригади. Саме цієї весни тут стався такий от погодний казус, що спричинив суспільний «болотний» резонанс.

— І як тут побороти природу? — запитую в начальника 235-го Міжвидового центру підготовки частин та підрозділів ОК «Південь» Сухопутних військ ЗСУ підполковника Юрія Дегтярьова.

— Є досвід армій інших країн, як облаштовувати систему меліорації в таборах такого типу. Треба вивчати, залучати фахівців, щоб це робили руками не солдата, а професіонала, — відповідає Юрій Володимирович.

— Але найкращий вихід — це будівництво казармених містечок на кшталт того, яке будується в центрі?

— Авжеж. Ми всі чекаємо, що цьогоріч містечко введуть в експлуатацію, й перша бригада зайде на злагодження та навчання ще 2018-го. Будівництво там ведеться постійно. Торік у березні були лише котловани. А тепер усі 11 казарм збудовані й обшиті сендвіч-панелями. Тепер уже переходять до внутрішніх робіт.

— Що має змінитися з уведенням в експлуатацію цієї першої черги сучасного казарменого містечка? Напевно, поменшає проблем у вас, командирів бригад і волонтерів, які підтримують та опікуються частинами?

Начальник 235-го Міжвидового центру підготовки частин та підрозділів ОК «Південь» Сухопутних військ ЗСУ підполковник Юрій Дегтярьов:

— Нині 80% площі полігона проглядаються відеокамерами, що допомагає контролювати навчальний процес. Віднедавна з цією ж метою почали застосовувати квадрокоптери як запозичення досвіду колег із НАТО. Зокрема безпілотники там активно використовують під час танкових стрільб й інших видів бойової підготовки

— Головний очікуваний ефект — краще ставлення військових до вишколу і полігонів, яким, будемо відверті, потрібен зовсім інший імідж.

— Як розвивається центр, які тут є проблеми?

— Торік ми витратили 48 мільйонів гривень на закупівлю вітчизняного полігонного обладнання. Здебільшого, мішеневих установок. Приміром, щоб провести вишкіл бригади, потрібно від 1,5 тис. до 3 тис. таких установок. Закупили і системи об'єктивного контролю, зокрема, камери спостереження. Нині 80% площі полігона проглядаються ними, що допомагає контролювати навчальний процес. Цю систему розвиватимемо далі. Віднедавна з цією ж метою почали застосовувати квадрокоптери як запозичення досвіду колег із НАТО. Зокрема безпілотники там активно використовують під час танкових стрільб й інших видів бойової підготовки. Так можна в зручному масштабі спостерігати за діями підрозділів, краще убезпечувати навчання. 2018-го до нашого штату вводять центр імітаційного моделювання на кшталт того, що торік відкрили на Яворівському полігоні. Вже розпочато відбір фахівців для подальшого їхнього навчання. Але хотів би порушити одну важливу проблему. В Україні окремо фахівців для полігонів ЗСУ не готують. Це питання й досі відкрите. Так само потрібно відновлювати майстерні полігонного обладнання, бо в нас стає дедалі більше сучасної техніки. А її треба ремонтувати й налагоджувати — наразі це здебільшого здійснюється на заводах-виробниках або відрядженими фахівцями. А це додаткові витрати.

Цього року ми запланували будівництво 150-метрового низьководного мосту. Ліс для того вже закуплено. Роботи плануємо розпочати у квітні, як розпогодиться. Фактично це буде навчання водночас для підрозділів, які його створюватимуть, і тих, які переміщуватимуться ним.

Геннадій КАРПЮК

«МІНЕСТРОНЕ ЧИ БОРЩ ІЗ ПАМПУШКАМИ?»

Завдяки значному вибору продуктів кухарі можуть значно урізноманітнити меню. Військовослужбовці можуть вибирати між дієтичним м´ясом і смаженим, салатом з олією чи майонезом тощо

Щодня кухарська зміна центру має тричі нагодувати близько двох тисяч військовослужбовців

Це часто запитують у курсантів, слухачів і персоналу 184-го навчального центру Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного працівники тамтешньої їдальні. Ще якихось два роки тому таке запитання було б абсурдним. Адже вибору військовослужбовці не мали. Тобто вони могли їсти або не їсти те, що їм поклали в тарілку. Нині ж упевнено можна констатувати, що реформа з упровадження нової системи харчування в нашому війську є успішною. Одним із багатьох прикладів успіху може стати їдальня навчального центру Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного

До речі, кількість військових спеціальностей для Сухопутних військ Збройних Сил України, за якими здійснює підготовку військовослужбовців 184-й навчальний центр, сягає понад півсотні. Крім цього, тут проходять навчання й спеціалісти за окремими потребами частин.

Інакше кажучи, щодня кухарська зміна цього центру має тричі нагодувати не мало не багато, а близько двох тисяч військовослужбовців (!). І приготувати якісні, смачні й різноманітні страви. Усе це стало можливим завдяки збільшенню переліку продуктів (до 400) та цілковитому оновленню всього кухарського майна. У кухарів з'явилися сучасні пароконвекційні печі, що дають змогу одночасно готувати страви з м'яса й птиці на велику кількість людей. А нові котли дають змогу не тільки зменшити енергозатрати, а й налагодити смачне приготування страв фактично за конвеєрним принципом. У цих котлах можна приготувати за раз перші страви або гарніри по 400–500 літрів. Та ще й уся їжа виходить смачною, адже поверхня котлів має рівномірний розігрів. Необхідний запас продуктів зберігають у нових потужних холодильних камерах. Усе це значно спростило кухарську роботу й підвищило їхню ефективність. Ось, наприклад, пароконвекційні печі дають змогу готувати не лише дієтичне меню, а й смажити шашлики і навіть пекти бісквіти. Участь людини в процесі приготування мінімальна. Головне завдання — якісно підготувати всі складники, закласти їх у піч і вибрати необхідну програму. Далі, як то кажуть, справа техніки. Примітно, що переважна більшість обладнання українського виробництва.

Однак запрацювати на повну потужність усі ці багатомільйонні вкладення змогли лише після здійснення реформи продовольчого забезпечення частин.

— Нині маємо великий вибір високоякісних продуктів. Наприклад, можемо замовити капусту броколі, такі фрукти, як апельсини, мандарини, ківі. Значно збільшився набір спецій. Також із новинок у нас є йогурти та кисломолочні продукти, — розповіла кухар-інструктор молодший сержант Оксана Балушка.

Завдяки значному вибору продуктів кухарі можуть значно урізноманітнити меню. Тепер військовослужбовці можуть вибирати між дієтичним м'ясом приготованим на парі, і смаженим. Вибрати собі салат з олією чи майонезом. До речі, якщо хтось захоче добавки, то цілком спокійно може ще раз підійти й взяти собі ту чи іншу страву.

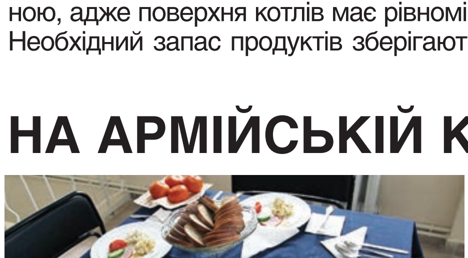
Коли ми були в частині, кухарі організували день іноземної кухні. На перше було запропоновано класичний італійський національний суп — мінестроне, з додаванням крупи, картоплі, бобів, зеленого горошку та різноманітних спецій. Адже за рецептурою цей суп повинен мати легкий гострий післясмак. Салат «Грецький» приготовано з оливок, маслин, сиру «Фета», свіжого болгарського перцю та огірків. Салат «Традиційний» — із крабових паличок, свіжої пекінської капусти, зеленого горошку, заправлений майонезом. На друге — парове м'ясо або шашлик із картопляним гарніром чи овочевим рагу. На десерт — свіже ківі та узвар. (До речі, такий обід у ресторані або звичайному кафе міста Львова обійшовся б відвідувачеві щонайменше в 150–200 грн). Кухарі стверджують, що такі дні іноземної кухні вони організовують регулярно. І не завжди, до речі, військовослужбовці розуміють старання кухарської зміни. От, наприклад, якось дівчата працювали чи не всю ніч, щоб приготувати страву високої французької кухні. Та хлопцям вона була не до смаку. Зате всі страви традиційної української кухні тут полюбляють. Борщ, деруни, салати «Дністер» та олів'є вже не є предметом тільки святкових застіль. На прохання бійців, тут їх готують доволі часто.

Стежать кухарі за тим, щоб військові вживали гарячу їжу. Звісно, видача її на таку кількість людей займає багато часу. Раніше ті, що приходили останніми, завжди їли холодні суп і кашу. Нині роздають їжу на два конвеєри, які обладнано сучасними лініями видачі. Для гарнірів і перших страв тут передбачено спеціальні столи з підігрівом, а для м'яса й риби є окремі сучасні пластикові термоси. До речі, їх іще використовують, коли потрібно відвезти їжу для підрозділу безпосередньо на полігон, щоб не переривати занять, скажімо, з тактики. Ними зручно користуватися, вони зберігають страви теплими до п'яти годин.

Словом, реформування українського війська триває…

Тарас ГРЕНЬ

НА АРМІЙСЬКІЙ КУХНІ ВСЕ ПО-НОВОМУ: І МЕНЮ, І ІНТЕР'ЄР, І НАСТРІЙ…

Ще три місяці тому на місці красивої двоповерхової їдальні для військових був типовий довгобуд. Тамтешні авіатори не сподівалися, що переміни так швидко прийдуть і до них. Це ще одна частина, де запровадили нову систему організації харчування. Найперше, що помітили льотчики й технічний склад частини, це величезні зміни в меню.

— Із часу запровадження Каталогу продуктів харчування на склад частини почали надходити продукти в значно більшому асортименті, — розповів начальник продовольчої служби бригади капітан Сергій Капустюк. — Нині отримуємо багато фруктів, соків, ковбас, різноманітні молочні продукти. Тепер перелік продуктів, якими нас забезпечують, становить близько чотирьох сотень позицій. Це дає змогу мені як начальнику продовольчої служби робити своєрідний маневр — замовляти ті продукти, які нам потрібні. Зазвичай є похибка на сезонність. Але це нормально.

— Правду кажучи, на цій новій кухні хочеться просто співати! — поділилася враженнями шеф-кухар Світлана Муравська, яка близько сорока років очолює тамтешній колектив «білих фартухів». — Завдяки такому широкому асортименту продуктів щодня в нас два-три види супів, три-чотири страви з м'яса або овочів. По кілька видів гарнірів. Тепер кожен може вибрати собі на свій смак чи м'ясну, чи вегетаріанську страву. І навіть раз на тиждень ми готуємо якесь специфічне меню. Розпочали, зрозуміло, з дня української кухні. Тепер опановуємо день італійських страв. А на майбутнє плануємо впровадити й день французької кухні. А чого б і ні? Але все це було б неможливо так приготувати без якісного обладнання. Скажу як професійний кухар: про те, що ми маємо сьогодні на кухні, я навіть не мріяла.

Зали після ремонту, нові столи, новий посуд і столове приладдя. Обов'язковим елементом кожного столу є не тільки звичний усім нам набір: сіль, перець, гірчиця. Сюди додано кетчуп, серветки. Можливо, хтось зауважить, що це дрібниця. Але той, хто служив в армії радянського зразка, знає, що я маю на увазі.

Тарас ГРЕНЬ

ШКОЛА БОЙОВИХ МЕДИКІВ

Надання першої медичної допомоги під вогнем противника

Евакуація пораненого

Військова швидка мчить на допомогу

На Чернігівщині на базі 169-го навчального центру Сухопутних військ Збройних Сил України «Десна» курсанти навчального центру тактичної медицини опановують тактичну медицину за стандартами НАТО та на основі досвіду роботи медиків у районі АТО. Це єдиний в Україні навчальний центр сучасного рівня, де готують бойових медиків тактичного рівня «взвод-рота». Всі інструктори центру успішно пройшли американський курс тактичної медицини Combat Medic (68W). Центр запрацював торік у травні. Випускники першого курсу, а це 33 бойові медики, вже у військах. Сьогодні в центрі добігає кінця навчання курсантів другого набору

Вибух, за мить постріли, вогонь, димова завіса накриває військовий автомобіль. На снігу сліди крові, крики та стогін поранених. Муляжі поранених та спецрідина замість крові створюють доволі реалістичну картинку. Курсанти центру тактичної медицини відпрацьовують надання допомоги на полі бою, під вогнем противника. За словами інструкторів, під час такого заняття суто медична частина тренування незначна, тут більше фізичної і тактичної складових підготовки курсантів.

За сценарієм заняття, група висувалася на підсилення однієї з «нульових» позицій наших військ, але під час руху вантажівка наїхала на вибуховий пристрій. У групі двоє постраждалих. Під час розвантаження почався обстріл, стало зрозуміло, що це засідка ДРГ противника. Бійці розсипаються навколо підірваної машини, займаючи кругову оборону. До поранених підповзають медики та оглядають їх по всьому тілу. Під прикриттям димової завіси за допомогою евакуаційних лямок та амуніції, переповзаючи, вони витягують поранених з-під обстрілу.

Природній ландшафт дозволяє облаштувати для поранених невеличке «гніздо». Під прикриттям стрільців бойові медики вкладають поранених на ноші різних типів. Особливу увагу приділено попередженню розвитку гіпотермії, бо постраждалі, за мінусової температури близько 20–30 хвилин лежачи на ношах практично нерухомо, можуть досить швидко замерзнути. Тому в цій ситуації обов'язково застосовуються термоковдри. Тим часом командир по рації викликає допомогу. Отримавши координати прибуття транспорту для «медеваку», він розподіляє завдання та дає команду розпочати рух.

Група висувалася на підсилення однієї з «нульових» позицій наших військ, але під час руху зіткнулися з ворожою ДРГ

До транспортування поранених та захисту від переслідування противником додає значних труднощів курсантам, серед яких чимало дівчат, і складна лісова місцевість із пагорбами і глибоким снігом. Кожен поранений зі зброєю, бронежилетом та каскою важить не менше ста кілограмів. Крім того, медики мають чималенький наплічник з медичним майном. По глибокому снігу поранених легше волочити на спеціальних ношах американської розробки, конструкція яких дозволяє тягнути пораненого навіть одному бійцю.

За всіма діями групи уважно спостерігають інструктори, додають ввідні. Вони навмисно ускладнюють координацію у групах, постійно змінюючи «ролі» курсантів. Хтось сьогодні виконує обов'язки командира взводу, інші медика чи стрільця, а наступного заняття їхні обов'язки зміняться.

Під час транспортування поранених медики контролюють їхній стан: чи не втратили вони свідомість, наповнення пульсу, дихання, реакції тощо.

На точці «рандеву» групу вже чекає транспорт для евакуації поранених. Помітно, що курсанти втомлені. Але сьогоднішнє заняття проводиться без часових нормативів, головна увага на правильність виконання завдань.

За попередніми оцінками керівників занять завдання виконано. Детальний аналіз дій підрозділу бойових медиків з переглядом відеофіксації та оцінюванням роботи кожного курсанта відбудеться дещо пізніше. Бійці збирають спорядження та висуваються до місця дислокації. Минув ще один день навчання бойових медиків.

За словами командування центру, курсанти оцінюються впродовж усього навчання. Теоретичну складову визначення навченості курсантів становлять шість тестових завдань по 20 питань у кожному. Практична складова — це 35 заліків із різних видів навичок. Щотижня за результатами навчання визначається рейтинг кожного курсанта, їх вивішують у казармі. На «екваторі» курсу, за результатом двох місяців навчання, з курсантами проводяться проміжні співбесіди, під час яких обговорюються їхні досягнення, недоліки, напрямки роботи щодо їхнього усунення. Якщо до цього курсант не набирає 70% успішності в навчанні, зазвичай він залишає курс.

Наприкінці курсу курсанти мають скласти дводенний комплексний іспит, під час якого оцінюються індивідуальні та колективні дії бойових медиків у польових умовах. Крім цього, вони окремо складають залік з інструкторської підготовки та проходять клінічну практику в місцевому військовому госпіталі.

Вадим МИСНИК

КЕРАМІЧНИЙ ЩИТ ДЛЯ БРОНЕТЕХНІКИ

СПЕЦІАЛІЗОВАНА ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНА ФІРМА «ПРОГРЕС» СПІЛЬНО З КИЇВСЬКИМИ НАУКОВЦЯМИ РОЗРОБЛЯЄ ІННОВАЦІЙНЕ РІШЕННЯ ДЛЯ ЗАХИСТУ ВІТЧИЗНЯНИХ БОЙОВИХ БРОНЬОВАНИХ МАШИН

Непоодинокі випадки застосування в районі антитерористичної операції проросійськими бойовиками новітніх боєприпасів із термозміцненим осердям калібру 12,7 та 14,5 мм, які мають високий ступінь бронепробиття, вимагають від наших науковців і конструкторів прискорити роботу в напрямку підвищення балістичної захищеності вітчизняних бойових броньованих машин (ББМ)

Найпростішим способом забезпечити протикульний захист екіпажу та елементів конструкції ББМ є встановлення металевої броні. Донедавна підвищення рівня такого захисту здійснювали двома способами: збільшенням товщини броньового листа та поліпшенням захисних властивостей броні. Поступово це призводило до збільшення маси бронемашини, а в кінцевому результаті негативно впливало на її бойові та експлуатаційні характеристики.

Учені провідних країн світу активно працюють над створенням нових сплавів, які могли б забезпечити вищий рівень захисту за умови збереження маси захисного елементу. Також броню зміцнюють за допомогою особливої технологічної обробки сталевих сплавів. Іще один спосіб зміцнення металу — застосування хіміко-термічної обробки. Наприклад, насичення поверхневого шару металу азотом із подальшим утворенням нітриду значно збільшує твердість поверхні й підвищує рівень захисних властивостей броньованого елемента. Тому сучасна азотована сталева броня за однакового рівня захисту з необробленим металом має на 25–30% меншу товщину.

Крім металу, перспективним для захисту бронетехніки є застосування спеціальної кераміки: карбіду бору, карбіду кремнію, оксиду алюмінію. Захисний елемент на основі кераміки за однакового рівня балістичної стійкості з відповідним сталевим має значно меншу масу. Так, маса одного квадратного метра додаткового захисту зі спеціальної кераміки від набою калібру 12,7 мм становить приблизно 40–45 кг, тоді як сталевого листа — у межах 60–70 кг.

Найлегшим, наймміцнішим, проте й найвартіснішим у виробництві є **карбід бору**. На сьогодні жодна країна у світі поки що не освоїла серійне виробництво з його використанням. Адже застосування технології гарячого пресування дає змогу протягом виробничого циклу отримувати лише одиничні вироби з карбіду бору. Другим за міцністю й вартістю виробництва є **карбід кремнію**. Він має трохи більшу масу, аніж карбід бору. Саме ці два матеріали завдяки своїй відносно невеликій масі використовують під час виготовлення захисних керамічних елементів для індивідуальних засобів захисту. У бронюванні техніки найчастіше застосовують **оксид алюмінію**. Це найдешевший із керамічних матеріалів. Він має дещо збільшену масу порівняно з карбідом бору й карбідом кремнію. Для прикладу, захисний елемент з оксиду алюмінію має масу на 30% більшу за масу подібного елемента, виготовленого з карбіду бору. Зрозуміло, що для техніки це некритично. Набагато важливіше, що вироби з оксиду алюмінію є досить міцними, а технологія їхнього виробництва доволі простою. Тут високий тиск не потрібен, тому за один виробничий цикл можна виготовити близько тисячі виробів. Тож набагато легше організувати серійне виробництво із застосуванням саме цього керамічного матеріалу.

Значним недоліком керамічного бронювання є низька живучість. Адже керамічна броня під впливом уражаючого елемента, розтріскується та втрачає свої захисні властивості. Тож для локалізації пошкоджених ділянок керамічного шару її виробляють у вигляді дискретних елементів (таких, які мають визначене конструктивно закінчене виконання). Зазвичай вони мають форму циліндра або плитки. Також для забезпечення кращої ремонтопридатності в польових умовах захисні керамічні елементи виготовляють у вигляді окремих блоків.

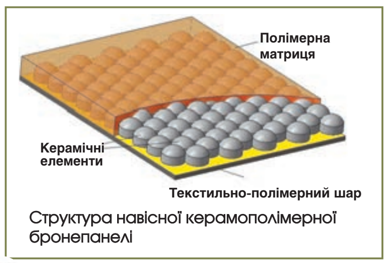

У бронетранспортері БТР-4МВ1 застосовано модульний підхід у побудові бронезахисту та рознесену схему бронювання

Результати балістичних випробувань підтвердили здатність керамополімерних бронепанелей стримувати кулі калібру 12,7 та 14,5 мм. Пошкоджені внаслідок влучання кулі дискретні керамічні елементи легко замінюють новими, які заливають спеціальним розчином. Він швидко твердне, і вже через 10–20 хвилин відремонтована захисна панель готова до подальшого використання

В Україні не існує промислового виробництва захисних елементів на основі кераміки. Низка вітчизняних компаній і наукових установ здійснює ініціативні розробки за цим напрямом. Але далі дослідних зразків справа поки що не йде. Тому на цьому тлі доволі перспективним видається спільний проект компанії «Прогрес», Київського національного університету імені Тараса Шевченка та Навчально-наукового центру «Фізико-хімічне матеріалознавство» НАН України з розробки навісної керамополімерної бронепанелі для додаткового захисту ББМ від ураження великокаліберними бронебійними набоями калібру 12,7 мм та 14,5 мм. Роботу виконують на підставі технічного завдання одного з провідних вітчизняних підприємств — розробників бронетехніки.

Бронепанелі мають макрошарувате компонування й складаються із дискретного керамічного шару, який розміщено у високоміцній полімерній матриці, і текстильно-полімерного затримувального шару. Додатково бронепанелі може бути оснащено підкладкою з надвисокомолекулярного поліетилену. Кріпити їх на штатній броні ББМ планують за допомогою шпилькового з'єднання. До речі, таку конструкцію бронепанелей зумовили результати останніх досліджень. Вони доводять, що саме багатошарові конструкції, які поєднують елементи кераміки й полімерних композитів, спроможні забезпечити надійний захист від високоенергетичних динамічних навантажень. Відбувається це завдяки поєднанню різних за природою властивостей матеріалів, які створюють умови для трансформації кінетичної енергії кулі та розсіювання енергії ударних навантажень. Керамічний шар перебирає на себе удар уражаючого елемента й забезпечує умови для пластичного деформування бронебійного осердя кулі. Далі полімерний композит розсіює енергію (шляхом деформації та руйнування високоміцних армованих волокон), яка залишилася після руйнування кераміки.

Структура навісної керамополімерної бронепанелі

Бронепанелі виготовляють винятково з вітчизняних матеріалів за спеціально розробленою технологією. Як дискретний керамічний шар застосовують корунд (мінерал, кристалічний оксид алюмінію).

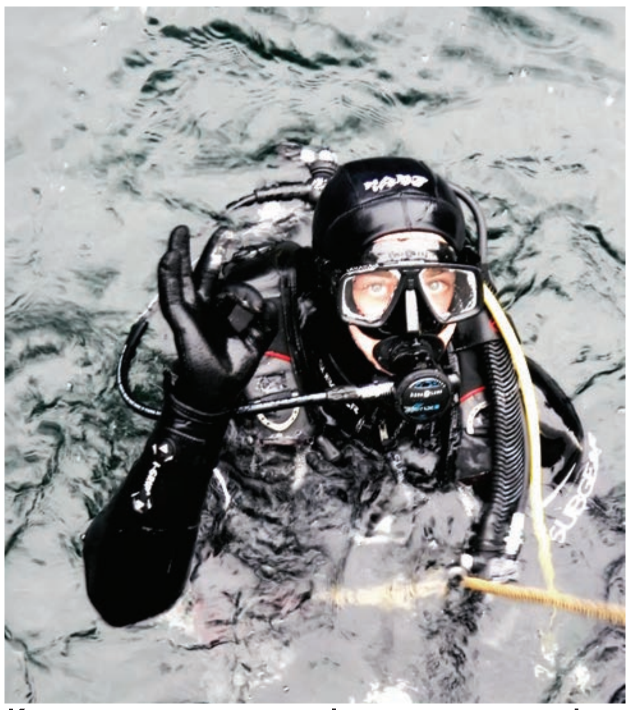
Представник компанії «Прогрес» розповів, що наразі виготовлено кілька варіантів захисних елементів, які випробовували за програмою та методиками підприємства-замовника. Результати балістичних випробувань підтвердили здатність бронепанелей стримати кулі калібру 12,7 та 14,5 мм. Також під час польових випробувань підтверджено їхню високу ремонтопридатність. Адже пошкоджені внаслідок влучання кулі дискретні керамічні елементи легко замінюють новими, які заливають спеціальним розчином. Він швидко твердне, і вже через 10–20 хвилин відремонтована захисна панель готова для подальшого використання.

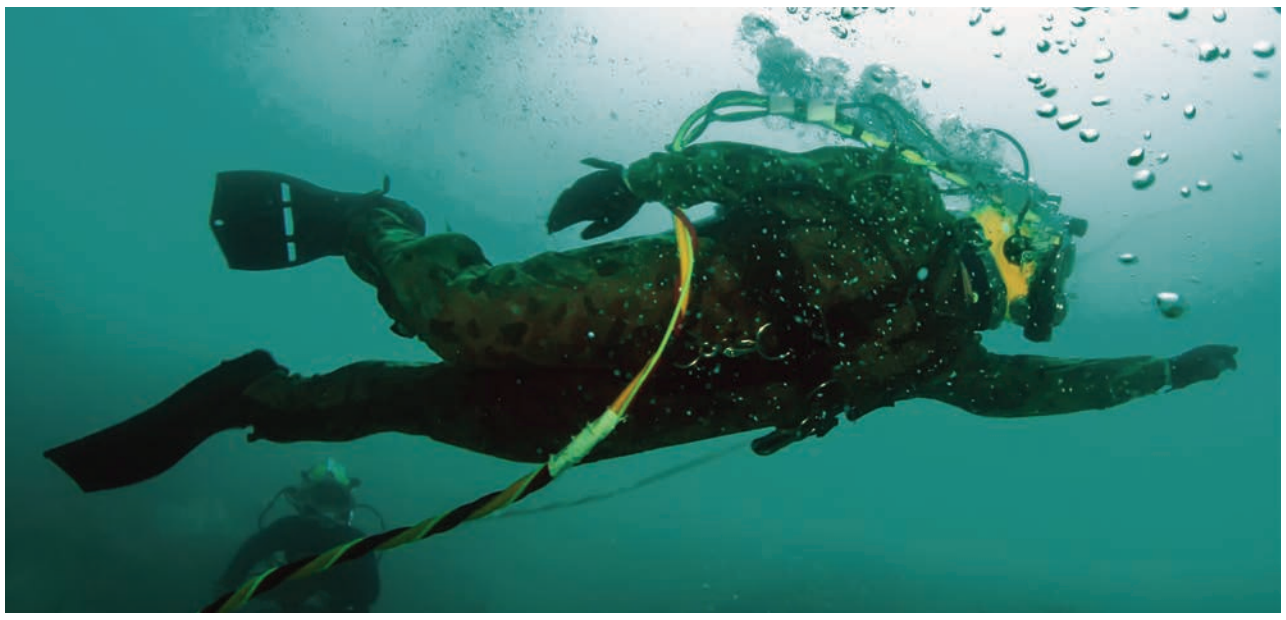
Передбачають, що маса квадратного метра бронепанелі, яка захищатиме від набоїв калібру 12,7 мм, становитиме 43–47 кг, а від набоїв калібру 14,5 мм — 93–95 кг. **Вітчизняні фахівці також працюють над створенням захисних керамічних елементів, які зможуть убезпечити від боєприпасів калібру 30 мм. У подальшому наявність різних зразків бронепанелей дасть змогу залежно від виконуваних завдань бронювати ББМ за різними класами захисту. До того ж завдяки модульному підходу в побудові бронювання робити це стане можливим оперативно, навіть у польових умовах.**

Виробник розраховує до кінця цього року доопрацювати й представити бронепанель на визначальні відомчі випробування в оборонне відомство. Також серед його амбітних планів — із часом налагодити серійне виробництво навісної керамополімерної бронепанелі для додаткового захисту вітчизняних бойових броньованих машин.

Андрій ЛИСЕНКО

20 ГОДИН ПІД ВОДОЮ,
АБО ЯК ТРЕНУЮТЬСЯ ВІЙСЬКОВІ ВОДОЛАЗИ

Крок за кроком по трапу. І ось вода вже повністю поглинає моряка, ноги торкаються дна, над головою товща води майже в десять метрів. Видимість в акваторії обмежена. Водолаз опиняється практично в темряві, де над ним крізь воду ледь-ледь пробивається сонячне проміння. У такому середовищі перш за все варто заспокоїти дихання, швидко зорієнтуватися і, звісно, не забути про доповідь щодо самопочуття, смикнувши сигнальний кінець, аби подати «голос» на причал…

Один із холодних ранків березня 2018-го. База підготовки водолазів Військово-Морських Сил ЗС України. Практична гавань Одеси. Розпочинається типовий тренувальний день слухачів курсів водолазної підготовки.

На причалі розгорнуто водолазний полігон. Зібралося зо два десятки військових водолазів. Стальний голос командира спусків звучить для моряків дзвінко й гучно, як і ринда на кораблі.

На майданчику перед самісіньким трапом рівнесенько лежить водолазне спорядження та засоби забезпечення водолазних спусків і робіт. Моряки швидко одягають гідрокомбінезони разом із балонами для забезпечення дихання під водою, зафіксовують кожну деталь безпосередньо на собі, надягають сигнальний кінець, маску, чіпляють вантажний пояс, ще раз продувають компенсатор плавучості… і вперед у холодне море. У досвідченого водолаза серце б'ється не частіше, ніж у звичайної людини, яка зранку насолоджується чашкою міцної запашної кави. Натомість у початківця серце калатає на повну. Все ж таки перший спуск під воду на глибину у водолазному спорядженні із конкретним завданням…

Поступила раптова ввідна. Надійшло повідомлення про ймовірне проникнення диверсійних сил (засобів) противника в пункти базування корабельно-катерного складу. Виникає загроза мінування підводної частини корпусу кораблів.

— Закласти міну ворог може будь-де — поблизу гребного гвинта, гвинто-рульової групи або ж біля донно-забортної арматури. Завдання: знайти та ідентифікувати міну, відбуксирувати її на безпечну для людей та кораблів відстань. Далі здійснюють підрив. Звісно, у разі неможливості буксирування вибухонебезпечного предмета його краще не чіпати, а підривати на місці, — пояснює один з найдосвідченіших водолазів ВМС ЗС України, начальник пошуково-рятувальної служби флоту капітан 2 рангу Олексій Нестеров.

Працюють двійками. Перша група здійснює пошук та ідентифікацію вибухонебезпечного предмета, друга готова до підсилення, третя працює поруч в акваторії та займається орієнтуванням під водою й підйомом затонулих об'єктів.

Водолази-розвідники якраз знаходяться під кораблем. Оглядають донно-забортну арматуру, далі по плану — гребний гвинт.

Всі дані фіксуються на відеокамеру, яка в онлайн-режимі передає картинку на планшет.

За чотири роки навчальний курс водолазної підготовки пройшли 135 військовослужбовців ВМС ЗСУ

— Міну знайдено! Добре сховали її, лукаві.

На причалі проводять короteньку нараду, вирішують, як саме знешкоджуватимуть міну чи знищуватимуть її на місці. За лічені хвилини спостерігаємо групу водолазів-підривників у воді. Далі констатуємо підрив.

Надходить чергова ввідна: «Водолаз знепритомнів у воді. Аварійному водолазу негайно приступити до надання допомоги, евакуації, приготувати до роботи барокамеру».

> *20 годин під водою — це лише перший рівень, з якого починається відлік професійної майстерності водолаза*

Групи водолазів працюють мобільно і, що важливо, впевнено. Менше ніж за хвилину постраждалого підіймають на поверхню води й беруть у своєрідне кільце. Евакуація здійснюється за допомогою надувного човна. У водолаза професійне водолазне захворювання, тож його негайно доставляють у внутрішнє приміщення морського водолазного судна «Почаїв», де обладнано барокамеру.

Власне кажучи, весь особовий склад заздалегідь проходить випробування барокамерою. За словами керівника водолазних робіт, командира аварійно-рятувального загону, старшого інструктора — водолаза капітана 3 рангу Олексія Шеренгова, персонал розміщується в барокамері, де поступово підвищують тиск. Ті, хто не витримує це випробування до позначки 10 метрів водяного стовпчика, не допускаються до навчальних та практичних спусків під воду.

Додамо, що цього разу особливістю водолазних спусків стала й перевірка засобів підводного зв'язку, що має досить вагоме значення для роботи в умовах поганої видимості під водою. Водолаз із дна моря може повідомити за допомогою мотузки, що знайдено затонулий предмет. Приміром, сильно смикнути мотузку, добряче її потрусити, потім знову смикнути (запасний сигнал, який призначається для індивідуальної ситуації або етапу). Таким чином забезпечуючий водолаз, який перебуває нагорі, розуміє алгоритм дій водолаза під водою. А для того, щоб подати команду водолазу виходити на поверхню, на причалі треба тричі смикнули сигнальний кінець. За кілька хвилин з'являється голова водолаза, який рукою показує, що все в нормі, і виходить на трап.

Кожен водолаз, який закінчив курс водолазної підготовки, повинен мати не менше як 20 годин практичної діяльності під водою. Підсумком напруженої щоденної теоретичної і практичної роботи слухачів стане успішне складання іспитів Центральній водолазній кваліфікаційній комісії флоту та присвоєння первинних водолазних кваліфікацій. 20 годин під водою — це лише перший рівень, з якого починається відлік професійної майстерності водолаза.

За чотири роки навчальний курс водолазної підготовки пройшли 135 військовослужбовців ВМС.

Як зазначив начальник пошуково-рятувальної служби флоту капітан 2 рангу Олексій Нестеров, напрямок водолазної справи буде й надалі розвиватися, виходити на міжнародний рівень та відповідати стандартам НАТО. Для цього у ВМС ЗС України опрацьовано пропозиції щодо створення сучасної Водолазної школи Збройних Сил України за стандартами Альянсу. Школа забезпечуватиме потреби не тільки флоту, але й інших силових міністерств і відомств. На сьогодні даний проект проходить погодження у Генеральному штабі ЗС України.

Віталій ПАНЧИШИН

ЦЬОГОРІЧ УКРАЇНА ОТРИМАЄ 620 млн ДОЛАРІВ ВІД США

НАБУВ ЧИННОСТІ КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗАКОН ПРО БЮДЖЕТНІ АСИГНУВАННЯ НА 2018 РІК, ЯКИМ ЗБІЛЬШЕНО ВИДАТКИ НА ПІДТРИМКУ УКРАЇНИ

Президент США Дональд Трамп підписав Консолідований закон про бюджетні асигнування на 2018-й фінансовий рік, який раніше ухвалили Сенат і Палата представників. Загальний обсяг допомоги Україні в документі визначено в сумі 620,700 млн дол., що перевищує відповідний торішній кошторис, повідомляє у Facebook посольство України в США.

Відповідно до закону, Пентагонові надано 200 млн дол. для надання військово-технічної допомоги Україні, що на 50 млн дол. більше за асигнування 2017 року. Кошторис допомоги Україні по лінії Державного департаменту США й дотичних агентств визначено в сумі 420,700 млн дол., що на 10 млн дол. перевищує відповідні видатки минулого року.

Документ також асигнує 250 млн дол. на протидію російській інформаційній пропаганді, корупційним діям та іншим заходам впливу.

Президент України Петро Порошенко висловив вдячність Дональду Трампу й Конгресові США за підтримку бюджетного закону, який передбачає збільшення видатків на підтримку України на 2018 рік, підтверджуючи роль Сполучених Штатів як лідера в захисті ключових принципів свободи й демократії.

«Це не лише потужний і вчасний сигнал, який укотре засвідчив незмінну двопартійну підтримку поступу України шляхом демократичних змін, а й реальна практична допомога зі зміцнення оборонного потенціалу нашої держави, коли український народ захищає свою землю та свою незалежність, — написано на сторінці глави держави у Facebook.

Найефективніший спосіб зупинити агресора — це запевнити його в готовності до гідної оборони та відсічі будь-якого нападу. Як і послідовна позиція надійних союзників, це невидимий щит, котрий зменшує апетити агресора.

ВИСИЛКА РОСІЙСЬКИХ ДИПЛОМАТІВ — ВІДПОВІДЬ ЦИВІЛІЗОВАНОГО СВІТУ НА ХІМІЧНУ АТАКУ РФ У БРИТАНСЬКОМУ СОЛСБЕРІ

Країни ЄС чітко заявили, що отруєння хімічною речовиною екс-шпигуна Сергія Скрипаля — кричущий виклик загальній безпеці і поділяють оцінку британського уряду, що відповідальність за інцидент несе Росія.

Представлені Лондоном докази ймовірної причетності Москви до отруєння в британському Солсбері екс-шпигуна Сергія Скрипаля і його дочки Юлії здалися цілком переконливими керівникам Німеччини, Франції і багатьох інших країн. Про це канцлер ФРН Ангела Меркель заявила наприкінці минулого тижня у Брюсселі на спільній прес-конференції з президентом Франції Еммануелем Макроном, передає Укрінформ. Президент Франції Еммануель Макрон зазначив, що поділяє думку: замах на безпеку і суверенітет союзної країни вимагає відповіді. І відповідь не забарилась.

Одразу 14 країн ЄС, а також США і Канада висилають 106 російських дипломатів додому. Влада США ухвалила видворення з країни 60 російських дипломатів, а також закриття російського генконсульства у Сієтлі. Йдеться про 48 працівників посольства і 12 членів постійного представництва РФ при ООН у Нью-Йорку. Як заявив голова Європейської Ради Дональд Туск, 14 країн ЄС вжили дипломатичні заходи щодо РФ у справі отруєння екс-офіцера ГРУ Скрипаля. «Уже сьогодні 14 країн ЄС вирішили вислати російських дипломатів», — сказав він журналістам. Україна теж видворить 13 російських дипломатів.

Це рішення цивілізованого світу є безпрецедентною подією. Такого не було навіть у часи холодної війни, коли політичний Захід був найбільш консолідований для відбиття радянської воєнної загрози. Це означає не лише демонстративний крок — подальше обмеження контактів з токсичною, агресивною Росією, а ще й суттєве обмеження можливостей російської розвідки, яка традиційно працює під дипломатичним прикриттям. Світ дедалі більше усвідомлює справжню сутність Росії.

Далі експерти передбачають, що наступними кроками мають стати рішення Заходу, які матеріально вдарять безпосередньо по оточенню Путіна і наближених до нього олігархів. І цього в Кремлі побоюються, бо для правлячого нині режиму це загрозлива ситуація.

ЕКСПЕРТИ НАЗВАЛИ ЦІНУ АГРЕСІЇ КРЕМЛЯ В УКРАЇНІ — 100 млрд ДОЛАРІВ

АЛЕ Є ЩЕ ОДНА СТАТИСТИКА — НЕЗВОРОТНІ ВТРАТИ…

Андерс Аслунд, американський професор економіки й експерт аналітичного центру Atlantic Council, у своєму звіті «Ціна агресії Кремля в Україні» назвав приблизні втрати України внаслідок російської агресії. За його підрахунками, економічні втрати нашої країни становлять близько 100 млрд доларів без урахування гуманітарних і політичних втрат. Андерс Аслунд використав у своїх підрахунках методологію економіста Томаса Піккеті, який визначив, що загальна вартість усіх активів європейської країни приблизно в чотири рази перевищує її річний ВВП.

Аслунд поділяє економічні збитки, яких завдала Росія Україні, на кілька категорій.

По-перше, це активи, які захопила РФ або підтримувані нею сили. По-друге, зруйновані війною підприємства, будівлі та інфраструктура (державні й приватні). По-третє, обіг грошей і товарів (із літа 2013-го Росія накладала на Україну дедалі більше торговельних санкцій, на які зрештою відповіла й Україна). А також утрати внаслідок падіння прямих зовнішніх інвестицій в Україну через війну.

«Найпростіше та найузагальненіше визначення збитків, яких зазнала Україна, полягає в множенні частки втраченого ВВП України на чотири. Донбас був джерелом 10% ВВП України, а Крим — 3,7%. Міжнародний валютний фонд (МВФ) оцінив ВВП України в докризовий 2013 рік на рівні 179,6 млрд доларів. Таким чином, загальна вартість активів Криму й Донбасу становила 13,7% із 179,6 млрд доларів, помножена на чотири, або 98,4 млрд доларів.», — визначено в доповіді Аслунда.

Найбільшими втратами, за оцінками експерта, стали нафтогазові активи

Андерс Аслунд

в Криму, запас яких оцінюють у $30–40 млрд доларів. У банківській системі Україна втратила $1,8 млрд банківських активів у Криму й $4,4 млрд на Донбасі, повідомляє Укрінформ.

Аслунд рекомендує США та ЄС працювати з Україною й Росією над таким форматом урегулювання конфлікту на Донбасі, за якого Москва візьме цілковиту фінансову відповідальність за всі руйнування; подбати, щоб питання репарації було частиною будь-якої угоди, яка стосуватиметься повернення Криму й ОРДЛО під контроль України; запропонувати Україні миротворчу та гуманітарну підтримку; зберігати санкції проти РФ за анексію Криму та воєнну агресію на Донбасі, доки останні не повернуться під контроль Києва, а українські фізичні та юридичні особи не отримають адекватної компенсації за втрачене майно.

За словами члена Атлантичної Ради, професора Алана Райлі, є два основні формати, у яких Україна може позиватися з Росією, пише Тиждень ua.

Перший — Європейська конвенція з прав людини. Україна й Росія ратифікували її, а отже, мають дотримуватися її норм. Вона містить статті, за якими можуть позиватися Україна та українці, зокрема щодо права на життя, домівку й родину, чого позбавлені вимушені переселенці, а також на власність, зокрема нерухомість. Це може стосуватися й людей, які втратили майно, а також малого та середнього бізнесу.

У міжнародній правовій практиці вже є прецедент у справі вторгнення Туреччини в Північний Кіпр. Після нього з'явилося чимало позовів, які стосувалися обставин, подібних до українських, і за якими було напрацьовано рішення.

Основна проблема полягає в тому, що навіть у разі ухвалення рішення на користь України або українців невідомо, як примусити Росію виплатити компенсацію.

Другий формат — двосторонні інвестиційні договори. У такому форматі можуть позиватися з Росією компанії. На сьогодні вже є кілька таких позовів.

Райлі наголошує, що для цього потрібно здійснити облік збитків, яких завдала Росія, створити оцінювальний орган, можливо, міжнародний, який адекватно їх підрахує.

У разі позитивного для українських позивачів рішення міжнародного арбітражу компенсацію можна вимагати згідно з умовами Конвенції ООН про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень. Вона дає змогу звертатися в суди іноземних держав, щоб вони вимогли присуджені арбітражем активи (як держави, так і державних компаній), що містяться не на території Росії. Як приклад Райлі згадує активи Газпрому, обладнання «Північного потоку-1» і «Північного потоку-2», «Роснафти» тощо.

Ще один можливий формат — аналог Компенсаційної комісії ООН, яку було створено 1991 року та яка розглядає претензії й виплату компенсацій за втрати внаслідок іракського вторгнення та окупації Кувейту. Якби таку комісію було сформовано у зв'язку з російською агресією, то вона займалась би виконанням рішень міжнародних судів у позовах проти Росії. Її особливістю могла б бути юрисдикція стосовно позивачів не тільки з України, а й з інших країн, які постраждали внаслідок незаконних дій Росії, зокрема із Грузії, Великої Британії, громадян якої було отруєно, тощо.

На думку Ірини Паліашвілі, керуючого партнера юридичної групи RULG-Ukrainian Legal Group, індивідуальні позивачі мають більше шансів відсудити компенсацію в Європейському суді з прав людини, тоді як великим компаніям варто позиватися в межах двосторонніх інвестиційних договорів.

Дещо інші цифри навів австралійський Інститут економіки та миру в Сіднеї, який щороку визначає глобальний індекс миролюбності й втрати країн через збройні конфлікти, пише Укрінформ. Згідно з його останнім дослідженням, тільки 2016 року Україна втратила 20,4% ВВП, або $66,7 млрд. А отже, за весь час російської агресії цифра може бути вчетверо більшою. Водночас за той же 2016 рік найбільших утрат через війну зазнала Сирія (66,9% ВВП).

Проте є ще одна статистика, і це втрати вже незворотні… Міністерство закордонних справ України в грудні 2017 року навело такі цифри: більше як 10 200 загиблих і 24 500 поранених громадян України; загибель 298 пасажирів рейсу MH17; понад 1,5 млн вимушено переміщених осіб. Крім того — скалічені душі тих, котрі бачили війну на власні очі. А ще скільки їх буде? Щоб повернути такі втрати, не вистачить ніяких грошей світу.

Підготував Анатолій КРАВЕЦЬ

ЩОБ УНИКНУТИ БЕЗПІЛОТНОГО ХАОСУ

ДЕРЖАВНА АВІАЦІЙНА СЛУЖБА УКРАЇНИ ІНІЦІЮВАЛА ОБГОВОРЕННЯ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОЇ БАЗИ СТОСОВНО ВИКОРИСТАННЯ В УКРАЇНІ БЕЗПІЛОТНИХ АВІАЦІЙНИХ СИСТЕМ. ПРОПОНУЄТЬСЯ ЗАПРОВАДИТИ ЕЛЕКТРОННИЙ ОБЛІК, СЕРТИФІКАЦІЮ, РЕЄСТРАЦІЮ, ПРАВО НА КЕРУВАННЯ БЕЗПІЛОТНИМИ СИСТЕМАМИ. У ПОВІТРІ МАЮТЬ БУТИ ВСТАНОВЛЕНІ ПРАВИЛА, ЯК НА АВТОШЛЯХАХ

Небо нашої країни доволі швидко наповнюють БпЛА різного типу, а це, як не крути, містить певні ризики: безпека польотів, загроза життю людей, витік «обмеженої» інформації тощо.

Квадрокоптери вже падали на голови людям! Такі випадки зафіксовано. Дякувати Богу, обійшлося легкою травмою. А що буде, коли з великою швидкістю спікірує БпЛА і сила удару зросте в рази?! Сіла батарейка чи «пілот» не впорався з фігурами вищого пілотажу — то вже другорядне. Як класифікувати це «лиходійство» у правовому полі?

В Україні сотні безпілотників різного класу щодня набувають нових власників, бо стають більш доступними як для бізнесу, так і для пересічних громадян. Невеличкі коптери часто дарують підліткам на дні народження, а більші та дорожчі давно використовуються в комерційній та військовій сферах. Здавалося б, галузь розвивається в позитивному ключі, але «безпілотне законодавство» й досі у процесі розробки…

Сучасні дрони здатні підніматися на висоту до 10 тис. метрів

ЗГІДНО З ЄВРОПЕЙСЬКИМИ НОРМАМИ ПОЛЬОТИ НЕ ВИКОНУЮТЬСЯ НАД:
- дорогами державного значення;
- центральними вулицями населених пунктів;
- коліями залізниці;
- лініями електропередач;
- електростанціями;
- залізничними станціями;
- морськими портами;
- сховищами пального;
- промисловими зонами;
- місцями аварій та катастроф;
- закладами виконання покарань;
- об'єктами силових відомств;
- зонами поліцейських, антитерористичних, спеціальних операцій.

ПОЛЬОТИ НЕ ВИКОНУЮТЬСЯ БЛИЖЧЕ НІЖ:
- 30 м до 1-ї особи;
- 50 м до 12 осіб;
- 150 м до 12+ осіб.

Без нормативно-правової бази подальше насичення українського неба літальними апаратами різних типів нестиме загрозу для громадян та держави в цілому

Наразі в Державіаслужбі України тривають активні дискусії із «безпілотною громадськістю» щодо проекту Концепції застосування БпЛА в українському небі. Опираючись на досвід провідних держав, необхідно затвердити правила, які влаштували б усіх, бо є безліч питань, що турбує і виробників, і користувачів, і контролюючі органи.

За основу Державіаслужба України взяла європейські норми. У проекті Концепції пропонується розділити БпЛА на категорії: до 250 грамів, до 4 кг, до 20 і до 150 кг. Також їх класифікуватимуть як комерційні та некомерційні. Чим більший та технологічніший БпЛА, тим жорсткіший має бути контроль за його використанням.

Пропонується встановити й вікові обмеження для операторів БпЛА. Мінімальний вік дистанційного пілота 250-грамового дрона — 14 років, для апарата до 4 кг — 18 років, плюс необхідні знання. Пропонується запровадити електронний облік, сертифікацію, реєстрацію, право на керування безпілотними системами.

Простими словами, у повітрі мають бути встановлені правила, як на автошляхах. Скажімо, у разі загрози зіткнення двох БпЛА, оператори мають діяти, як на автомобільному перехресті: перешкода справа — набери висоту, зліва — знижуйся.

Самі ж безпілотні системи мають бути міцні, стійкі до польоту, обладнані засобами обмеження висоти, не мати гострих виступів, здатні автономно завершити політ у разі втрати сигналу керування. У багатьох випадках має бути дозвіл на виконання польотів, а екземпляр повинен мати обмежений сертифікат льотної придатності. І це лише незначна частина загальноприйнятих вимог.

Без таких кроків подальше насичення українського неба літальними апаратами різних типів нестиме загрозу для громадян та держави в цілому, переконаний голова Державіаслужби України Олександр Більчук. Каже, що поки що Україна в рази поступається Європі за насиченістю повітряного руху, але галузь розвивається за всіма напрямками. Зокрема йдеться про комерційні перевезення та суттєве збільшення польотів військової авіації.

У країні чимало стратегічних, важливих державних та військових об'єктів. Певна річ, проліт над ними суворо забороняється. Особливо це стосується фото- та відеофіксації з повітря. У контексті останніх подій із «нерозпізнаними літаючими об'єктами» військові особливо церемонитися не будуть.

Начальник управління безпілотної авіації штабу Командування Повітряних Сил ЗС України полковник Тарас Потягач:

— На багатьох військових об'єктах уже працюють системи раннього виявлення БпЛА. Відповідно є й засоби ураження.Те, що Державіаслужба ініціює процес легалізації цивільних безпілотних систем, добре. Принаймні це суттєво зменшить кількість порушників та повітряних «хуліганів».

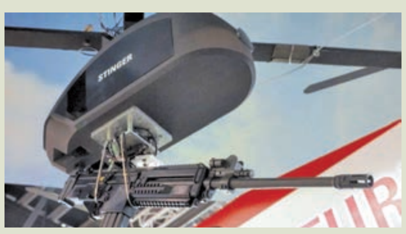
У Збройних Силах, звісно, не сиділи склавши руки чекаючи впорядкування нормативно-правової бази щодо застосування безпілотних систем на загальнодержавному рівні. У нас це визначено відомчим наказом Міністра оборони України. Є відповідні положення тощо.

На Сході країни тривають бойові дії, тож без застосування БпЛА різних типів нам не обійтися. На відміну від цивільних колег, ми трохи інакше класифікуємо наші апарати — йдеться про клас, вагу, рівень застосування та бойовий радіус.

Безпілотні системи, які надходять у військо, проходять відповідні державні випробування, для них готують операторів. Для кожного підрозділу свої завдання, відповідно визначений тип безпілотного апарата. Волонтерські БпЛА, які допомагали воювати на початку конфлікту, теж будемо замінювати на штатні — прийняті на озброєння.

Сторінку підготував Юрій ІГНАТ

У СИНГАПУРІ ПРЕДСТАВИЛИ ЛІТАЮЧИЙ КУЛЕМЕТ

На Singapore Airshow-2018 ST Kinetics представила прототип безпілотника, оснащеного автоматичною стрілецькою зброєю, що отримав назву Stinger Unmanned Aerial Multi-Rotor Gunship. Перший повнофункціональний прототип обіцяють виготовити вже 2019 року.

60-кілограмовий квадрокоптер є всепогодним розвідувальним модулем із підвіскою для зброї. Як головне озброєння компанія планує використовувати кулемет Ultimax 100 Mk8: вага — 5 кг, калібр — 5,56 мм, знімні магазини місткістю 100 і 200 патронів. Цей кулемет також сумісний із натовськими магазинами гвинтівок калібру 5,56 мм (M4, M16 тощо).

Ultimax 100 Mk8 може оснащуватися стволами завдовжки 508, 457, 330 мм і має ефективну дальність ведення вогню близько 800 м для патронів SS109 та 460 м — для M193.

Представники ST Kinetics заявили, що перші випробування Stinger відбулися ще 2017 року, і бойова система виявилася досить успішною. Тепер компанія планує перейти до доопрацювання прототипів і створення повноцінних бойових моделей, автономний час роботи яких становитиме не менше 30 хвилин.

«ВЕЛИКЕ ВУХО» КРЕМЛЯ

У ШАХТАХ ДОНБАСУ, КРІМ БРОНЕТЕХНІКИ ТА РСЗВ, ЗНАЙШЛИСЯ Й СУЧАСНІ СТАНЦІЇ РТР ТА РЕБ РОСІЙСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА. ПРОТЕ УКРАЇНСЬКІ ФАХІВЦІ ВЖЕ НЕ ДОЗВОЛЯЮТЬ АГРЕСОРУ ПАНУВАТИ В РАДІОЕФІРІ

За повідомленням групи «ІС», протягом лютого — березня нинішнього року безпосередньо в районі проведення антитерористичної операції неодноразово були зафіксовані російські маневрені групи радіоелектронної боротьби та радіотехнічної розвідки (РЕБ та РТР). Вони достатньо активно орудують уздовж усієї лінії розмежування на Донбасі. При цьому окупанти навіть не особливо приховують те, що використовують у зоні конфлікту новітнє радіоелектронне озброєння, створене в РФ лише кілька років тому.

Так, «у зоні відповідальності» так званого 2-го армійського корпусу народної міліції «ЛНР» силами української військової розвідки було зафіксовано використання окупаційними формуваннями новітнього комплексу РЕБ «Леер-3» (РБ-341В), що призначений для гарантованого пригнічення сигналів передавачів мобільного зв'язку в зоні своєї дії. По суті він являє собою аеродинамічний передавач перешкод, який скидається за допомогою БпЛА над територією противника (в комплекті до нього йдуть два БпЛА типу «Орлан-10»). При цьому він здатний достатньо ефективно завадити роботі абонентських терміналів стільникового зв'язку або навіть унеможливити її на досить значній за площею ділянці.

Комплекс «Леер-3» лише три роки тому розробив петербурзький «Специальный технологический центр» для використання саме у військових цілях. За допомогою цього комплексу цілком можливо «покласти» в зоні бойових дій, тобто у визначеному районі, весь стільниковий зв'язок…

Звісно, поява в окупантів на Донбасі такого роду апаратури не є якоюсь забаганкою їхніх командирів або «випадковим збігом обставин». Все це частина цілеспрямованої високотехнологічної підтримки дій окупаційних формувань і місцевих колаборантів правлячим нині в Росії режимом. Принаймні «мирні путінські шахтарі та трактористи» ВЖЕ змогли налагодити видобуток «у шахтах Донбасу» важкої та легкої бронетехніки, артилерійських установок та різної «дрібноти» штибу зенітних установок, мінометів та інших гранатометів. Здається, що «шахти» з військовими станціями РТР та РЕБ, сучасними ЗРК та іншим високотехнологічним обладнанням НЕукраїнського походження явно найближчим часом будуть також виявлені на Донбасі тими ж «мирними шахтарями та трактористами». Інакше навіть такі недолугі пояснення з боку кремлівського режиму факту свого військового втручання у внутрішні справи України, а по суті — відвертого та нахабного здійснення військової агресії проти нашої країни, тим більше із застосуванням дуже «специфічного» обладнання, навряд чи зможуть служити як «фіговий листок».

До того ж під час нинішньої війни на Донбасі нерідко бувало, що російські «бійці радіоефіру» навіть не вважали за доцільне маскуватися «під ополченців» або якось приховувати свої відверто ворожі дії щодо України та її війська.

Окупанти навіть не особливо приховують те, що використовують у зоні конфлікту новітнє радіоелектронне озброєння, створене в РФ лише кілька років тому

Так, протягом 2016 і 2017 років, за повідомленнями українських прикордонників, були зафіксовані спроби окупантів вести активну радіотехнічну розвідку в морському та повітряному просторах, безпосередньо прилеглих як до зони збройного конфлікту, так і в самій зоні. Наприклад, ще з весни 2016 року регулярно фіксувався вихід в акваторію Азовського моря російського військового корабля «Тихий Дон» і ведення ним РТР у районі, безпосередньо прилеглому до зони бойових дій, іноді за 18–19 кілометрів від українського узбережжя в районі Маріуполя.

Загалом протягом активних бойових дій на Донбасі вже було зафіксовано застосування окупантами низки відповідних сил та засобів. Зокрема безпосередньо в районі АТО було застосовано добре відомі ще з радянських часів комплекси РТР і РЕБ типу Р-330 «Мандат», спеціалізовану радіолокаційну станцію 1Л219М «Зоопарк-1», а також — станції «Леер-2», «ФАРА», «Шиповник-Аэро» (пригнічує ворожі БпЛА), «Ртуть-БМ» (глушить крекінговий зв'язок та сигнали радіопідривачів) та Р-330Ж «Житель».

Російська станція РЕБ «Красуха-4» — частий гість на окупованій частині Донбасу

Засоби РЕБ та РТР окупанти використовують на Донбасі для виконання різноманітних завдань. Їх можна розділити на три великі блоки або головні напрямки.

Перший — це безпосередньо радіотехнічна розвідка, тобто добування інформації щодо ЗСУ за допомогою радіоелектронних засобів, зокрема і в першу чергу про аналогічні засоби, які застосовує українське військо.

Другий напрямок — створення перешкод або навіть унеможливлення роботи систем управління, розвідки, керування зброєю та формування ЦУ для підрозділів ЗС України, які використовують з цією метою відповідні радіоелектронні засоби. А також здійснення за потреби відповідної протидії засобам спостереження місії ОБСЄ.

Третій напрямок передбачає використання відповідних засобів РТР та РЕБ в операціях інформаційно-психологічного спрямування як на особовий склад наших військ, так і на мирне населення, а також для здійснення кібератак чи, навпаки, для проведення заходів з кібербезпеки в умовах функціонування мереж бездротового Інтернету.

Можемо констатувати, що в ході проведення АТО нашим військам, органам військового управління різного рівня, а також мирному населенню та органам влади довелося зіткнутися з усіма трьома основними різновидами «радіоелектронних витівок мирних шахтарів та трактористів».

Причому всі ці високотехнологічні «девайси» від путінського правлячого режиму та «орлів Шойгу» застосовують на Донбасі й нині.

Ситуація із радіоелектронною боротьбою та веденням радіотехнічної розвідки хоча й була для нашого війська достатньо складною, але зовсім не безнадійною, як того хотілося російському Генеральному штабу. У 2014–2015 роках противник звісно, дещо переважав Збройні Сили України в цій сфері. Ми пам'ятаємо, як ворог за допомогою такого роду засобів вираховував позиції наших підрозділів (особливо влітку 2014 року в прикордонній смузі), викликав збої в системі управління військами через втручання у наші радіомережі (наприклад, намагаючись декілька разів скерувати вогонь нашої артилерії на потрібні їм ділянки місцевості, як це неодноразово було в ході боїв у районі ДАПу, Дебальцевого), або навіть розсилав на мобільні пристрої наших військовиків спеціально складені повідомлення з метою погіршити їхній морально-психологічний стан (бої в районі Дебальцевого, під Маріуполем, під час оборони Авдіївки та її промзони). У ЗС України бракувало відповідної техніки, фахівців, щоб здійснювати ефективну протидію агресору в цій сфері.

До того ж, захопивши частину Донбасу включно із двома найпотужнішими промислово-адміністративними центрами регіону (міста Донецьк та Луганськ), агресор тут же задіяв їхні радіоелектронні можливості у сфері цивільних комунікаційних мереж, включаючи стільникові, Інтернет, телефонію, різного роду ретранслятори, формування теле- та радіосигналу на місцевому рівні. Все це окупанти взяли під свій контроль де силою, а де «націоналізуючи» (немає принципової різниці) і застосували із користю для себе…

На сьогодні фактично всю окуповану територію Донбасу українські війська та спеціальні служби нашої держави здатні в радіотехнічному сенсі ефективно контролювати і вести із відповідними засобами окупантів ефективну РЕБ

Але з часом ситуація стала потроху покращуватися. На сьогодні фактично всю окуповану територію Донбасу українські війська та спеціальні служби нашої держави здатні в радіотехнічному сенсі ефективно контролювати і вести із відповідними засобами окупантів ефективну РЕБ. Пригадаймо, що останнім часом у вітчизняних ЗМІ почастішало записів телефонних розмов та перемовин в ефірі різного калібру «вождів» та «командирів» «повсталого Донбасу», включаючи «перших осіб народних республік». Це ж стосується й достатньо цікавих перемовин «заблукалих» російських офіцерів, які, покладшись на «найкращі російські технології та захист», відкрито обговорювали майже в прямому ефірі те, що намагаються тепер назавжди забути (наприклад, обстріл маршрутки під Волновахою, завдання вогневого удару РСЗВ по Східному району Маріуполя або маршрут ЗРК «БУК-М1», який був використаний ними для знищення цивільного авіалайнера).

Визначення конкретних осіб, відповідальних за ці трагедії, оприлюднення важливих деталей злочинів представників окупаційних адміністрацій та низки інших важливих відомостей щодо агресії РФ проти України стали надбанням громадськості виключно завдяки ефективній РТР українських військ на Донбасі, їхній здатності вести з противником ефективну РЕБ, перегравши його в багатьох її компонентах. Про високу ефективність української РТР свідчить навіть те, що останнім часом зафіксовано кілька спроб окупаційного командування власними силами пригнічувати стільниковий зв'язок навіть на підконтрольних йому територіях, аби запобігти потраплянню таємної інформації через РТР до українського командування. Такі випадки останнім часом фіксувалися, зокрема, в Луганській області, в районі Горлівки, південніше Донецька, в районі Маріуполя.

Звичайно, з відомих причин ми не будемо розкривати методи та засоби, за допомогою яких українським військовикам вдається здійснювати успішну протидію ворожому угрупованню РТР та РЕБ на Донбасі. Але можемо впевнено констатувати, що будь-яка спроба агресора знову панувати в ефірі Донбасу, обов'язково наштовхнеться на ефективну протидію з українського боку…

Костянтин МАШОВЕЦЬ

ІДЕНТИФІКОВАНІ ЗРАЗКИ ОЗБРОЄННЯ І ВІЙСЬКОВОЇ ТЕХНІКИ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ НА СХОДІ УКРАЇНИ

Комплекс розвідки «Зоопарк-1М»

Комплекс радіотехнічної розвідки та управління 1Л267 «Москва-1»

Комплекс радіоелектронної боротьби «Ртуть-БМ»

Комплекс «Шиповник-Аэро»

Комплекс радіотехнічної розвідки 1Л222 «Автобаза»

Радіолокаційна станція ПСНР-8М

Комплекс радіоелектронної боротьби «Леер-2»

Комплекс радіоелектронної боротьби 1РЛ257 «Красуха-4»

«РАДІОФАУНА» АГРЕСОРА НА ДОНБАСІ

У бойових діях на Донбасі Росія активно використовувала і продовжує використовувати засоби радіоелектронної боротьби (РЕБ). Російські військові фахівці РЕБ брали активну участь у забезпеченні можливості вторгнення ЗС РФ на територію України.

Як відомо, завдяки зусиллям активістів з груп інформаційної протидії російській агресії, таким, як «Інформаційний спротив», Inform Napalm, вдалося ідентифікувати застосування агресором на Донбасі більше 40 типів російської військової техніки та озброєння. Принаймні 12 з них належать до систем радіоелектронної боротьби: РБ-341В «Леер-3», мобільний комплекс РЕБ «Леер-2», РБ-531Б «Инфауна», Р-378Б «Борисоглебск-2», станції радіоперешкод Р-934УМ «Удар», Р-934УМ, Р-330Ж «Житель», «Торн», «Ртуть-БМ», РБ-636АМ2 «Свет-КУ», 1РЛ243 «Рубикон», Р-381Т2 «Таран».

Основними формами застосування сил та засобів РЕБ агресором на Донбасі було використання так званих груп комплексного технічного контролю (КТК), на яких було покладено завдання контролювати радіовипромінювання своїх сил у зоні ведення бойових дій, а також так званих активних мобільних груп РЕБ.

Перші групи комплектувалися особовим складом та технікою з двох основних російських військових структур:

— безпосередньо від частин РЕБ Збройних сил РФ (наприклад, зі складу 1270-го центру радіоелектронної боротьби, що в селищі Рассвєт Ростовської області, а також від інших частин РЕБ Південного військового округу РФ);

— безпосередньо від Головного розвідувального управління Генерального штабу Збройних сил РФ (наприклад, зі складу 432-го вузла комплексного технічного контролю ГРУ, м. Новоросійськ, Краснодарський край).

Зазвичай групи КТК не вводилися безпосередньо в район бойових дій, а виконували свої завдання шляхом постійного моніторингу радіоефіру в прилеглих районах. Їхнім завданням, крім оцінювання радіозахищеності своїх засобів, був збір даних про радіоелектронну обстановку, а в окремих випадках — створення загороджувальних радіоперешкод з метою радіоелектронного захисту штабів і пунктів управління окупаційних формувань агресора.

По суті своєї діяльності вони стали центрами збору оперативної інформації для аналізу радіоелектронної обстановки в районі проведення АТО і планування РЕБ проти сил та засобів АТО.

Своєю чергою мобільні групи РЕБ були сформовані головним чином із частин РЕБ Південного військового округу ЗС РФ на базі 1270-го центру радіоелектронної боротьби (с. Рассвєт, Ростовська обл.). Крім окружного центру, техніка і персонал залучалися з інших частин округу — 95-го окремого батальйону радіоелектронної боротьби (м. Моздок) і 97-го окремого батальйону радіоелектронної боротьби (м. Владикавказ). Разом з ними в рейдах на Донбас брали участь фахівці РЕБ з інших частин, наприклад, з 15-ї окремої бригади РЕБ ВГК (с. Строітєль, Тамбовська область). Більше того, за потреби оперативну РЕБ безпосередньо в підрозділах, які брали участь у вторгненні на територію України, забезпечували відповідні сили та засоби мотострілецьких та танкових бригад Сухопутних військ (наприклад, були відзначені на Донбасі роти РЕБ зі складу 19-ї, 200-ї, 17-ї омсбр).

Як правило, до складу російських маневрених груп радіоелектронної боротьби входили дві-чотири автоматизовані станції радіоперешкод Р-330Ж «Житель»; один-два комплекси радіорозвідки і радіопригнічення РБ-531Б «Инфауна»; два комплекси РЕБ РБ-341В «Леер-3»; дві станції радіоперешкод Р-934УМ «Удар».

Головним завданням активних мобільних груп РЕБ сил вторгнення стало:

— виявлення джерел радіовипромінювання безпосередньо в районі бойових дій, їхня класифікація та прив'язка до конкретної місцевості й визначення їхньої приналежності;

— визначення місць розташування командних пунктів, пунктів управління сил АТО, місць зосередження та розгортання українських частин і підрозділів;

— радіопригнічення українських ліній зв'язку та управління, а також блокування роботи пристроїв GSM — мобільного зв'язку та Інтернету, перешкоджання роботі систем військового управління;

— створення і поширення дезінформаційних повідомлень, зокрема за допомогою комплектів транкінгових радіостанцій або входження у відповідні українські радіомережі.

По суті російські активні мобільні групи РЕБ стали своєрідним ударним інструментом у сфері РЕБ для сил вторгнення агресора. Отже, можемо констатувати, що військове командування агресора доволі вдало обрало тактику ведення РЕБ у районі бойових дій, яка ґрунтувалася на застосуванні активних мобільних груп і груп комплексного технічного контролю. Що по своїй суті повністю відповідало гібридно-диверсійному характеру ведення бойових дій.

Костянтин МАШОВЕЦЬ

«ЩОБ КІЛЬКІСТЬ ЗЛЕТІВ ЗАВЖДИ ВІДПОВІДАЛА КІЛЬКОСТІ ПОСАДОК»

ВДОСКОНАЛЕННЯ СУЧАСНОЇ АВІАЦІЇ — ЦЕ НЕ ТІЛЬКИ ЗБІЛЬШЕННЯ ЇЇ БОЙОВИХ МОЖЛИВОСТЕЙ, А Й ПІДВИЩЕННЯ БЕЗПЕКИ ЛІТАЛЬНИХ АПАРАТІВ

Сьогодні авіація стала значно безпечнішою, втім авіаційні надзвичайні події все ж таки трапляються. Для їх попередження у Збройних Силах України працює відповідна система безпеки польотів авіації

Безпека польотів авіації — поняття комплексне. Це і справна техніка, і злітаність екіпажів та дисциплінованість пілотів, і майстерність фахівців ІАС, які готують літак до вильоту, і групи керівництва польотами, що керують діями екіпажу з землі, і зв'язківців, автомобілістів та синоптиків, що забезпечують можливість виконання польотів.

В авіації буває стаються надзвичайні події. Проте кожен із цих випадків військові авіаційні інженери й техніки детально вивчають, консультуються зі спеціалістами ДП «Антонов», ДП «Івченко-Прогрес» та АТ «Мотор Січ». Спільно з ними працюють і фахівці авіаремонтних підприємств ДК «Укроборонпром». За потреби вони звертаються до науковців інших установ, порівнюють аналогічні випадки у світовій практиці. Через певний час після кожного розбору інциденту в усі авіаційні частини «прилітає» рішення: на всіх типах даного літального апарата необхідно перевірити той чи інший прилад, корпус, двигун, а за потреби — провести вдосконалення певного зразка. Як правило, такі інциденти більше не повторюються.

Проте в літальному апараті — десятки систем, сотні приладів та агрегатів, кожен із яких потенційно може стати причиною катастрофи. Авіаційна техніка стає «розумнішою», але й «хворіє» частіше. І від цього не варто відмахуватися.

До кінця першого десятиліття існування ВПС України з експлуатації було виведено всі застарілі на той час типи літаків. Тоді ж були зняті з озброєння всі одномоторні бойові літаки. У військовій авіації залишилися тільки останні модифікації винищувачів МіГ-29 та Су-27, штурмовиків Су-25, бомбардувальників Су-24М та розвідників Су-24МР.

Однак кількість авіаційних подій кардинально не зменшилася. Зокрема тому, що в перші роки переходу на нову техніку особовий склад вчився її експлуатувати і на практиці виявляв недоліки. Додайте економічну ситуацію в ті роки. Саме тому протягом першого десятиліття, проводячи аналіз інцидентів у військовій авіації, командування з року в рік констатувало, що більшість авіаційних подій були пов'язані не з відмовами техніки, а з неправильною її експлуатацією або помилками особового складу (так званий людський фактор).

Обслуговування Су-25

Кожен з інцидентів, які виникають під час польотів, військові авіаційні інженери й техніки детально вивчають, консультуються зі спеціалістами ДП «Антонов», ДП «Івченко-Прогрес» та АТ «Мотор Січ»

За чверть століття ситуація змінилася. Аналіз авіаційних подій із використанням літаків та вертольотів Повітряних Сил ЗС України свідчить, що 2017 року близько трьох четвертих інцидентів сталися через відмову техніки. На відміну від такого ж щорічного аналізу у будь-якому з років 90-х, минулоріч лише у 15% інцидентів є вина особового складу — через помилки чи порушення відповідних документів та регламентів.

Удосконалення сучасної авіації — це не тільки зростання її бойового потенціалу. Це й підвищення безпечності літальних апаратів. На початку 2000-х українські конструктори розробили та виготовили твердотільний бортовий аварійно-експлуатаційний реєстратор польотної інформації типу БУР-4, призначений для перетворення, запису і збереження польотної параметричної та мовної інформації. Сучасна цифрова система дозволяє значно об'єктивніше оцінювати техніку пілотування льотного складу, технічний стан літака, його систем, агрегатів і обладнання та визначити причину льотної події або інциденту.

Як наслідок, в останні роки у ПС ЗС України змінилася кількість виявлених інцидентів під час перевірки матеріалів об'єктивного контролю повітряних суден, яка проводиться після кожного польоту. 2017 року, зокрема, визначено 19 таких інцидентів. Це свідчить про те, що більш сучасні системи об'єктивного контролю польотів літального апарату допомагають аналізувати та безпечніше виконувати польотні завдання.

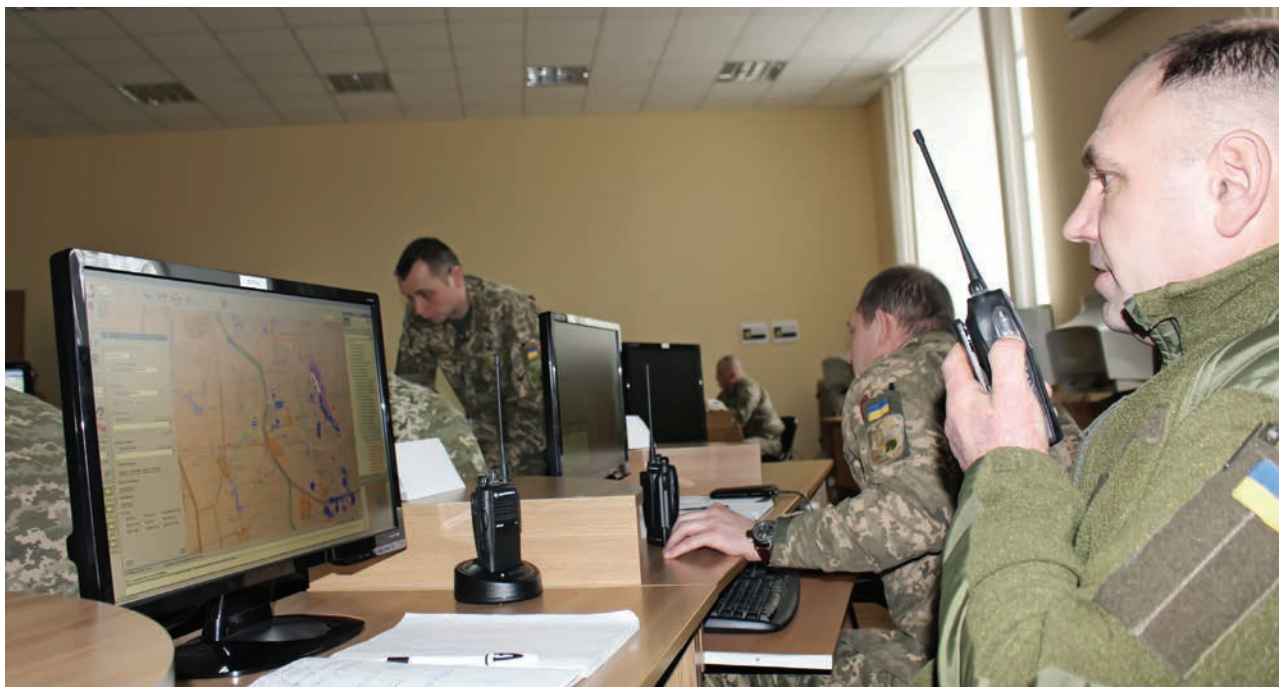
Безпека польотів завжди була важливим фактором роботи авіації. Та сьогодні, коли в Повітряних Силах ЗС України помітно збільшено наліт авіації, а авіаційна техніка хоча й відремонтована, та вже застаріла, значно більше залежить від тих, хто обслуговує літальні апарати та контролює їхню безпечну експлуатацію.

Віктор ГЕДЗ

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ БЕЗПЕКОЮ ПОЛЬОТІВ УКРАЕРОРУХУ ВХОДИТЬ ДО П'ЯТІРКИ НАЙКРАЩИХ СИСТЕМ КРАЇН ЄВРОПЕЙСЬКОГО РЕГІОНУ

Лише тепер, через чотири роки після трагедії з літаком MH17 на Донбасі, повітряні перевізники світу поступово відновлюють польоти в українському небі. Наприклад, 2017 року було зафіксовано зростання кількості рейсів, які здійснили іноземні перевізники, на 19% порівняно з аналогічним періодом 2016-го.

— Ми підтримуємо безпеку польотів на високому рівні. Наша Система управління безпекою польотів, за оцінками Європейської організації з безпеки аеронавігації та Міжнародної організації цивільних підприємств аеронавігаційного обслуговування, наразі входить до п'ятірки найрозвиненіших систем із 48 країн Європейського регіону, — повідомив директор Украерорух Дмитро Бабейчук.

Офіцери відпрацьовують дії підрозділу з використанням натовської системи моделювання бою

КОМП'ЮТЕРНЕ КШН ВРАХОВУЄ ВСІ РЕАЛІЇ БОЮ,

АБО ЯК СИСТЕМА ІМІТАЦІЙНОГО МОДЕЛЮВАННЯ БОЮ JCATS ДОПОМАГАЄ ГОТУВАТИ КОМАНДИРІВ УСІХ ЛАНОК БРИГАДИ

…Другу годину поспіль триває бій. Підрозділи нашої механізованої бригади стримують противника, який у складі армійського корпусу перейшов у наступ. Визначивши слабке місце, ворог атакує, застосовуючи бронетехніку й намагаючись уклинитися в глибину нашої оборони. Після короткого маршу за вісім кілометрів від переднього краю серед посадок уже зайняла бойові позиції самохідна артилерійська батарея 2С1 «Гвоздика». За кілька хвилин «боги війни» відкривають загороджувальний вогонь з усіх гармат, підтримуючи наших піхотинців, які обороняються. На правому фланзі ротного опорного пункту працює протитанкова артилерійська обслуга. Другим пострілом вона «роззуває», а потім і знешкоджує танк. Наступ ворога зупинено. Противник відходить з утратами

Картину такого бою відтворили в Центрі імітаційного моделювання Інституту інформаційних технологій Національного університету оборони України імені Івана Черняховського. Відповідно до графіка підготовки Збройних Сил України, тут після двох тижнів занять із командним складом однієї з механізованих бригад проводили триступеневе КШН. Використовуючи американську систему імітаційного моделювання JCATS і вітчизняну автоматизовану систему управління військами «Славутич», офіцери тактичної ланки удосконалюють свої навички й вчаться ефективного управління підрозділами на етапах планування та організації бою.

Що являє собою система імітаційного моделювання JCATS?

Ось що про неї розповів тимчасовий виконувач обов'язків начальника Центру імітаційного моделювання Інституту інформаційних технологій Національного університету оборони України імені Івана Черняховського полковник Олексій Федченко:

— JCATS — це об'єктно орієнтована, багатофункціональна, інтерактивна система імітування. Її використовують для спільних навчань, аналізу, експериментів, планування операцій і підготовки до них. Вітчизняна локальна обчислювальна мережа забезпечує функціонування системи JCATS. Комплекс розташований у восьми навчальних аудиторіях із загальною кількістю 95 робочих місць. Це дає змогу моделювати операції багатонаціональних сил, миротворчі, наземні, повітряні й морські, антитерористичні операції та заходи з бойового й матеріально-технічного забезпечення військ. Систему використовують на тактичному та оперативно-тактичному рівні для підготовки підрозділів від відділень і взводів до бригад включно. Слід зазначити, що методи імітаційного моделювання дають змогу імітувати процеси так, як вони відбувалися б у дійсності, але з можливістю здійснення «стрибків» у часі.

— А чи можна назвати ці навчання комп'ютерною грою, — запитую в співрозмовника.

— Це справді гра, але набагато масштабніша й складніша. Вона дає змогу моделювати тактику бойових дій в окремих групах та з'єднаннях, на різній місцевості, включно з районами міської забудови. Система JCATS передбачає роботу з топографічними картами, системами координат і тактичними знаками НАТО. Завдяки тісній взаємодії з топографічною службою Збройних Сил України, у центрі вже використовують топографічні карти видання 2015–2017 років із системою координат Альянсу.

Безпосередньо для використання в системі JCATS фахівці картографічного центу створили нову растрову картографічну основу в картографічній проекції й системах координат, які використовують у НАТО. На цих картах уже навіть ураховано декомунізацію: на них позначено сучасні назви населених пунктів, реальну дорожню мережу та все інше. Система JCATS ураховує особливості місцевості й детально простежує кожен крок командира, відтворюючи його рішення.

— Наприклад, ось мінометна батарея відкрила вогонь по цілях противника, — показуючи на миготливі позначки на екрані, розповідає полковник Олексій Федченко. — Це система JCATS відображає та фіксує не тільки, куди віртуально поцілили мінометники, а й прораховує дальність і визначає час польоту міни. Також вона тримає на контролі й рахує залишок боєприпасів підрозділу. Тож якщо командир своєчасно не замовив доставку боєкомплекту, оборонятися буде нічим. Усе як у реальному бою. Лише після того, як буде замовлено боєприпаси, програма прораховує все до дрібниць: і час на завантаження й розвантаження цих боєприпасів, і швидкість руху завантаженого автомобіля з огляду на дорожню мережу та особливості місцевості.

Ми заходимо до навчального класу. Тут за робочими місцями перед моніторами сидять офіцери ротної ланки бригади. Усі вони мають бойовий досвід. У кожного — мобільна радіостанція. Час від часу в ефірі на захищеній хвилі звучать короткі лаконічні доповіді про обстановку. На початку цих навчань вони самостійно в системі JCATS будували свою оборону ротних опорних пунктів. Наносили на карту систему вогню, здійснювали інженерне обладнання, самостійно опрацьовували весь комплекс заходів, необхідний для виконання бойового завдання.

В одному з класів працює батальйонна ланка. Командири підрозділів та офіцери забезпечення періодично доповідають у штаб бригади про обстановку. Тут на стіні висить величезний екран з інтерактивною картою, на якій відображається система оборони та вся важлива інформація. Від їхніх узгоджених дій, чіткої роботи як зі штабом бригади, так і з ротними підрозділами залежить успіх виконання бойового завдання.

У зачиненій окремій кімнаті розташувався «ворог». За противника — офіцери Центру імітаційного моделювання та викладачі університету. Дивлячись на монітор, бачу, як час від часу на місцевості рухаються умовні позначки різного кольору, цифри й літери. Старший викладач кафедри Сухопутних військ університету полковник Ігор Шерихов пояснює: це в режимі онлайн відображається все, що відбувається на віртуальній місцевості. Ось щойно знешкодили БТР, який потрапив під вогонь гранатометів. Група, яка виступає в ролі противника на правому фланзі, вводить у бій підрозділи другого ешелону, намагаючись атакувати.

Завдяки системі імітаційного моделювання всі дії підрозділу відтворюються на карті, наче на реальній місцевості

У цей час командування й штаб бригади перебувають в іншому місці — в окремому обладнаному великими екранами класі. Командир бригади полковник Олександр Жакун разом із начальником штабу підполковником Ігорем Івановим схилилися над тактичною картою. Вони намагаються розгадати замисел «противника» й запобігти його діям. Оскільки візуального контакту з підлеглими немає, час від часу на хвилях радіостанції лунають доповіді й розпорядження комбатів.

За роботою офіцерської команди уважно спостерігає начальник кафедри Сухопутних військ університету полковник Дмитро Музиченко. Він — керівник навчань і добре знає весь змодельований сценарій.

— Як ви оцінюєте дії командування цієї бригади, — запитую в нього.

— Зараз тут працюють штатні офіцери управління бригади. Кожен має практику бойових дій. Працюють добре, загалом справляються. Після закінчення навчань ми детально проаналізуємо дії командування й штабу цієї бригади, також дамо об'єктивну оцінку роботі ротної та батальйонної ланок.

Зрештою я переконався, що система імітаційного моделювання JCATS є досить ефективним та економічним засобом проведення підготовки одночасно з великою кількістю військовослужбовців. За словами полковника Дмитра Музиченка, реальне військове навчання на місцевості (навіть без бойових стрільб) коштуватиме набагато дорожче за комп'ютерне КШН. Ця технологія не потребує використання боєприпасів, палива й розгортання наметових містечок. Окрім цього, запровадження стандартів і процедур НАТО під час навчання поступово реалізує програму розвитку та реформування Збройних Сил України й прискорить процес інтеграції в євроатлантичні структури безпеки.

Ярослав МЕЛЬНИЧУК

КІБОРГІЗАЦІЯ ВОЯКІВ — ЦЕ НЕ ФАНТАСТИКА

Ще 1958 року при Пентагоні було створено Агентство передових оборонних дослідних проектів (Defense Advanced Research Projects Agency — DARPA) для розробки нових технологій для Збройних сил США. DARPA вже давно займається програмами вдосконалення можливостей людини: нарощування м'язової маси, підвищення витривалості, стійкість до кровотечі і збільшення больового порогу тощо.

Один з напрямів їхньої роботи — кіборгізація вояків. Виготовлення високотехнологічних протезів, якими керують мозкові сигнали, дозволять повернути до лав армії солдатів із бойовим досвідом. Учені DARPA також намагаються вдосконалити психічні реакції солдата. Останньою розробкою дослідників є фармакологічні засоби та мозкові імплантати, які впливають на ухвалення військовими ефективних рішень на полі бою, повідомляє matrix-info.com

Ще одним напрямом досліджень є розробка нейрокомп'ютерних інтерфейсів, наприклад, програми Neural Engineering System Design. Її використовують для створення ефективніших технологій нейропротезування. Агентство прагне розробити нейрокомп'ютерні інтерфейси високої точності, здатні не лише відновити, але й покращити людські відчуття: підвищити гостроту зору, якість слуху і мовлення. Розробка системи нейронних інтерфейсів дозволить встановити прямий комунікаційний зв'язок між мозком і цифровим світом. Технологія полягає в переведенні мозкових електрохімічних сигналів у бінарний код нулів і одиниць.

Окремим напрямом дослідної роботи DARPA є програми щодо електростимуляції мозку, щоб військові могли швидше стріляти або вивчати іноземну мову. Для цього Пентагон виділив понад 50 млн доларів на програму Targeted Neuroplasticity Training (TNT) для вивчення електричної стимуляції нервової системи.

Тут працюють і над доволі сміливими, фантастичними та специфічними проектами. Зокрема зміною травної системи у залежності від обставин. А саме — як налаштувати організм, щоб бактерії всередині вояка були здатні переробляти целюлозу на глюкозу. У такому разі в складній обстановці солдат зміг би харчуватися чим завгодно, наприклад, травою чи гілочками дерев.

Підготував Ярослав МЕЛЬНИЧУК

РОСІЯ ПРОДОВЖУЄ ЛИТИ ІНФОРМОТРУТУ

10 СВІЖИХ ФЕЙКІВ КРЕМЛІВСЬКОЇ ПРОПАГАНДИ

1. Фінський спостерігач назвав вибори у Криму справжньою демократією

Фінський спостерігач і правозахисник Йохан Бекман каже, що вибори в Росії були прозорі й демократичні, й у Криму встановлено реальну демократію, повідомляє агентство «Інтерфакс».

Періодична прокремлівська дезінформація про фінів, які відвідують Крим. Дані «спостерігачі» жодним чином не представляють фінську державу. Це просто «делегація» на чолі з відомим прокремлівським пропагандистом Йоханом Бекманом.

Фінляндія засуджує незаконну анексію з боку Росії, яка суперечить міжнародному праву. Тому Європейський Союз і Фінляндія як держава-член не визнають проведення виборів Російською Федерацією на Кримському півострові. Спостерігачі ОБСЄ не брали участі у спостереженнях за виборами на території Криму.

Дані вибори не можуть бути демократичними, тому що вони не визнані світовим співтовариством у цілому.

2. Генштаб ЗСУ: на Донбасі скоро почнеться нова військова операція

Військове керівництво України оголосило військову кампанію, спрямовану на визволення окупованого Росією Донбасу і наступ на Крим, повідомляє видання Regnum.

Джерелом цієї фейкової історії, яку цитують усі ЗМІ, є офіцер Управління правового забезпечення Генерального штабу Збройних Сил України, який 6 березня виступив на брифінгу в Києві для обговорення нового закону України про реінтеграцію Донбасу і деокупацію Криму. Жодного разу в ході брифінгу представник Генштабу не сказав про початок нової військової кампанії або наступу.

3. Скрипаля брудно і невміло отруїли українські спецслужби

«В англійській пресі я прочитав досить цікаву версію: ніби в Солсбері могли спрацювати українські спецслужби, щоб ще сильніше зіштовхнути Росію із Заходом. І якщо Тереза Мей говорить без доказів, ми теж можемо скористатися цією логікою і допустити, що отруєння Скрипаля — робота українських спецслужб», — заявив черговий «військовий експерт» Віктор Баранець виданню «Царьград».

Версій щодо отруєння Скрипаля від представників російської верхівки і прокремлівських ЗМІ за останній тиждень уже було озвучено більше десятка, і з кожною виступає черговий «експерт» з даного питання. Ну а український слід завжди був паличкою-стукалочкою для російських ЗМІ, коли нема чого сказати на виправдання. Фейк про злих українців, які винні у всіх бідах Росії, вже четвертий рік використовується для зомбування ватних верств населення.

4. Українців використовують як лабораторних мишей

Крім офіційно визнаних 11 закритих мікробіологічних центрів США (до речі, один з них розташований біля кордону з Росією), в Україні функціонує полігон, який діє за американською військовою програмою DTRA. Згідно із нею в підконтрольних Вашингтону державах будуються закриті мікробіологічні центри, непідконтрольні місцевій владі. Є версія, що біологи США, прикриті дипломатичним імунітетом, ведуть там дослідження, що не відповідають міжнародним обмеженням щодо біологічної зброї, пише видання «Взгляд».

Періодично повторюється дезінформація, яка щоразу обростає новими «фактами і доказами». Ця тема вже розглядалася нами в минулих випусках. Суть фейку залишається тією ж, тільки змінюється кількість і місця розташування цих лабораторій на території України.

5. Не просто страйк: засідання ООН зірвалося з вини української делегації

Ми писали про «секретну» доповідь Росії в ООН, присвячену порушенням прав кримчан Україною. За анонсом російської сторони, він мав стати сенсацією. Але, як і очікувалося, сенсації не вийшло.

Україна прагнула будь-яким способом зірвати засідання. За офіційною версією, його скасували через страйк персоналу.

«Згідно з вартою уваги інформацією від джерела з профспілки персоналу працівників відділення ООН у Женеві напередодні працівники вказаної профспілки були помічені з членами української делегації в одному з найдорожчих ресторанів Женеви», — повідомляє сайт «Украина.ру».

Знову злі українці купили за тарілку борщу весь персонал відділення ООН у Женеві, і ті вирішили не виходити на роботу. Варто зазначити, що анонс наступного «сенсаційного» виступу тримається в таємниці, щоб, не дай Бог, знову не зірвалося.

6. Для скарг у трибунал на злочини української влади у «ДНР» запустили сайт

В одному зі своїх попередніх випусків ми вже розглядали фейк про те, що нібито «Міжнародний кримінальний суд прийняв до розгляду 332 справи, спрямовані «громадськими працівниками «ДНР» за фактом тортур, які застосовуються українськими бойовиками на Донбасі. Правда, сам МКС про це досі не знає, тому що даних справ немає в розгляді. Але це не зупинже «громадських діячів з «ДНР». Тож жителі Донбасу тепер зможуть звернутися у народний трибунал із військових злочинів української влади через офіційний сайт, повідомляє сайт «Лента.ру».

Причому учасником трибуналу може стати кожен охочий, потрібно лише залишити заявку на сайті. Всіх «злочинців», зокрема Президента України, будуть викликати по електронній пошті. А головним суддею, напевно, буде адміністратор сайта.

Але найголовніша родзинка в тому, що весь процес буде вестися за законами і судовими процедурами Української держави, яку вони не визнають.

7. «Газпром» готує позов до Києва в міжнародний арбітраж

«Газпром» не визнає правомірність накладеного Україною антимонопольного штрафу і вважає порушенням своїх прав дії Києва щодо стягнення коштів з компанії, повідомляє сайт «Русская весна».

Чергова спроба виправдати провал газової політики Кремля і програш «Газпрому» Україні в суді за допомогою ручних ЗМІ. Програш Кремля в газовій війні з Україною вже визнали навіть провідні російські ЗМІ. Видання «Коммерсант» пише, що російський монополіст «Газпром», який винен Україні кругленьку суму, не зможе обійтися без транзиту газу через Україну і після 2019 року.

Річ у тому, що до того часу холдинг не зможе повністю завантажити газогони «Північний потік-2» і «Турецький потік».

Видання зазначає, що газогін Eugal, який має стати продовженням «Північного потоку-2» на території Німеччини, може бути побудований тільки до кінця 2020 року, будівництво «Північного потоку-2» при цьому має завершитися (не факт, що так буде!) до кінця 2019 року. Але в світлі останніх подій у Європарламенті щодо завершення будівництва «Північного потоку-2» є великі сумніви.

8. Бандерівці НЕ погребують отримати паспорти РФ з економічних міркувань

Політолог Олександр Дудчак прокоментував слова екс-міністра економіки України Віктора Суслова про те, що 3 млн українців можуть перейти в російське громадянство, якщо Київ все ж вирішить розірвати дипломатичні відносини з Росією.

За словами Дудчака, російське громадянство готове прийняти й більша кількість людей, незважаючи на політичні погляди і переконання, повідомляє сайт «Свободная пресса».

Київ розірвав програму економічного співробітництва з Росією, але, як не дивно, це не спричинило ажіотажу в отриманні російських паспортів серед населення України. За 2017 рік вид на проживання попросили аж 85 тисяч українців, тому цифри, наведені черговим «експертом», є плодом його нездорової фантазії.

Фейк про злих українців, які винні у всіх бідах Росії, вже четвертий рік використовується для зомбування ватних верств населення

9. Звірства ЗСУ на Донбасі: у прямому ефірі російського ТБ розповіли, як українські вояки ґвалтували дітей і знущалися з дівчат

«Мені запам'яталося те, про що сказав мені Олександр Захарченко. Коли ми обговорювали все те, що відбувається зараз на Донбасі, він сказав: «Ви знаєте, таких звірств ми не бачили ніколи. Це нелюди». І навів приклад того, що дуже багато таких випадків, про які просто страшно сьогодні говорити. Зґвалтована восьмирічна дівчинка, якій всередину статевих органів заливається пінобетон. Навели випадки, коли чотири дівчинки, буквально від 18 до 25 років, яким на лобі вирізали «Кума сепаратиста», «Дружина сепаратиста», «Дочка сепаратиста». З розрізаними грудьми їх спина до спини посадили, дротом зв'язали і відправили родичам», — заявила перший член Ради Федерації Федеральних зборів РФ від виконавчої влади Республіки Крим Ольга Ковітіді, повідомляє новинне агентство «Харьков».

Чергова історія про «розіп'ятого» хлопчика. Але в тій історії хоч свідок був, яка, правда, ще в кількох інших історіях для кремлівських ЗМІ засвітилася. Тут же ні фото, ні розповіді очевидців немає, нічого. Але для російського зомбі ТБ це й не потрібно, там піпл і так хаває, тим більше, що сам Захарченко розповів.

10. Україну зачищають у межах глобального потепління

Захід хоче звільнити територію України від населення, щоб заселити її, коли клімат там стане більш комфортним. Про це в ефірі телеканалу «Россия-1» заявив екс-нардеп України Ігор Марков, повідомляє «Политнавигатор».

Тут, як кажуть, без коментарів.

«Інформаційний спротив»

Жертва чергового бомбардування Алеппо, 2016 рік

Авіаційні бомби ФАБ-500Т на підвісці російського бомбардувальника Су-24М на аеродромі Хмеймім

СОП-24 «ГЕФЕСТ»: МІФ І РЕАЛЬНІСТЬ

НАШ ЕКСПЕРТ ВИВЧАВ РОЗРЕКЛАМОВАНУ РОСІЙСЬКОЮ ОБОРОНКОЮ СПЕЦІАЛЬНУ ОБЧИСЛЮВАЛЬНУ ПІДСИСТЕМУ «ГЕФЕСТ» І ДІЙШОВ ВИСНОВКУ: БОМБОМЕТАННЯ АВІАЦІЙНИМИ ЗАСОБАМИ УРАЖЕННЯ, ЯКІ ВІЛЬНО ПАДАЮТЬ З ЛІТАКІВ, ОБЛАДНАНИХ СИСТЕМОЮ «ГЕФЕСТ», ЗОВСІМ НЕ ТАКЕ ТОЧНЕ, ЯК ЗАЯВЛЯЮТЬ РОСІЙСЬКІ ЗМІ

Спеціальна обчислювальна підсистема СОП-24 була прийнята на озброєння 2008 року для бойового застосування всієї наявної і перспективної номенклатури зброї, зокрема керованої. СОП-24 дозволяє встановлювати її практично на всі сучасні типи російських літаків та вертольотів

До СОП-24 модернізація систем прицілювання йшла по лінії більш точного позиціонування цілі. Однак розробники СОП-24 (її ще називають СОП-24 «Гефест») компанії «Гефест і Т» пішли іншим шляхом — відштовхнулися від позиціонування носія боєприпасу і фізико-технічних параметрів довкілля і літака. Тобто літак виводиться в потрібну точку і здійснює бомбометання фактично під управлінням комп'ютера. Тим самим бомбометання старими некерованими фугасними бомбами (ФАБ) здійснюється з високою точністю. А це за умов обмеженої кількості керованих засобів ураження та їхньої високої вартості має важливе значення для військової авіації РФ.

За період з 30 вересня 2015-го по 31 грудня 2017 року російські військові в Сирії вбили 5783 цивільні особи. Про це повідомляє правозахисна організація «Сирійська мережа з прав людини» (Syrian Network for Human Rights — SNHR). Люди продовжують гинути й 2018 року.

Отже, представники вищого військового керівництва РФ брешуть, і цілі російські літаки обирають в районах міської забудови. І (або) бомбометання авіаційними засобами ураження, які вільно падають з літаків, обладнаних системою «Гефест», зовсім не таке точне, як заявляють російські ЗМІ.

Щодо чесності керівництва РФ нам, громадянам України, давно все зрозуміло, тому спробуємо розібратися з «Гефестом».

У реальній бойовій обстановці на точність бойового застосування впливають різні додаткові чинники. Це насамперед похибки у визначенні координат цілі, які можуть сягати кількох метрів. По-друге, це відсутність даних стосовно гідрометеорологічної обстановки, стану повіт-

Наслідки авіаудару ВКС РФ по житловому кварталу сирійського міста Дейр-ез-Зор

У США існує концепція перетворення на високоточну зброю звичайних бомб — JDAM. На бомби вільного падіння встановлюють комплекти, що забезпечують їхнє наведення на ціль за даними GPS, і перетворюють звичайні бомби на керовані. Вартість кожного комплекту становить приблизно 20 тис. доларів. В Україні проводяться випробування аналогічної системи

ЗМІ РФ волають, що військові експерти вражені точністю, з якою російські літаки бомблять цілі в Сирії. Вони пояснюють можливості російської авіації технологією SITREP, яку використовує електроніка бомбардувальників і штурмовиків. Спеціалізована обчислювальна підсистема (СОП-24) аналізує інформацію про позицію літака й цілі, атмосферний тиск, швидкість і напрям вітру, десятки інших параметрів і видає оптимальну точку скидання бомби. Працює технологія настільки точно, що з висоти шість кілометрів боєприпаси відхиляються від цілей усього на чотири метри (6000 метрів — робоча висота російських літаків у Сирії, недоступна для переносних зенітних комплексів, що є на озброєнні «Ісламської держави»). Представники МО і ГШ Збройних сил РФ стверджують, що літаки ВКС РФ завдають ударів тільки по об'єктах бойовиків.

І тут постає логічне запитання: якщо росіяни бомблять з такою ювелірною точністю, звідки ж тоді такі жертви серед мирного населення?

ряного середовища в районі цілі. До того ж додаткові похибки вносить визначення місця носія за даними ГЛОНАСС у зоні бойових дій. Координати цілі та літака також змінюються під час різкого маневрування в районі цілі.

Почнемо з даних про позицію літака і цілі. Точність визначення положення об'єкта системою GPS в оптимальних умовах становить 3,6 метра, що втричі перевищує точність російської ГЛОНАСС (Путін дав вказівки найближчими роками довести ГЛОНАСС до точності GPS). Тобто похибка становить 10 метрів у визначенні місця літака і 10 метрів — у визначенні місця цілі. У сумі маємо можливе відхилення бомби в 20 м.

Далі розглянемо точність визначення атмосферного тиску. Ці дані необхідні для визначення висоти. Розрахунок точки скидання проводиться з урахуванням висоти польоту літака — носія бомби і висоти розташування цілі. При цьому над ціллю ці параметри обчислюються з використанням метеокарт, які складаються з певною періодичністю і ґрунтуються на усереднених показниках. А це породжує накопичення помилок, які неминучі навіть при автоматичному введенні в СОП «Гефест».

Далі — швидкість і напрям вітру. Можна погодитися з тим, що їх у районі цілі можна виміряти досить точно, а от як бути з точністю вимірювання цих параметрів від точки скидання бомби по всій траєкторії її польоту? З досвіду війни 1979–1989 років в Афганістані, де бомбометання здійснювалося з пікірування з кутом 45-70 градусів, час польоту бомби від моменту скидання і до влучення в ціль становив 30-50 секунд (залежно від її типу). При бомбометанні з горизонтального польоту і висоти у 6000 метрів час падіння бомби принаймні вдвічі більший. І якщо помилка у визначенні швидкості вітру становитиме хоча б 1–2 метри за секунду, то відхилення бомби від цілі буде вже 20 метрів плюс (30 або 50) х 2 х 2 = 120–200 метрів, навіть при автоматичному скиданні. І це — без урахування помилок при визначенні інших чинників, що повинні враховуватися під час скидання некерованих бомб. Хіба можна таке бомбометання назвати надточним?

Очевидно, що керівництво РФ через ЗМІ, пропагуючи міфічну точність своєї зброї, заспокоює світову громадську думку. А мирне населення міст і сіл Сирії продовжує страждати від потужних бомбардувань.

Володимир АЛЄКСЄЄВ

КВАРТИРА ДЛЯ СІМ'Ї ВЕТЕРАНА АТО ЗА 100 ТИСЯЧ ГРИВЕНЬ,

АБО ЯК В ІВАНО-ФРАНКІВСЬКУ АТОВЦІ ВИРІШУЮТЬ ПРОБЛЕМУ БЕЗКВАРТИР'Я

В Івано-Франківську проблему забезпечення житлом сімей ветеранів АТО зрушили з мертвої точки. У цьому обласному центрі створили житлово-будівельний кооператив учасників АТО «Соціум». Очільник Івано-Франківської міської асоціації учасників АТО Василь Андріїв розповідає, чому важливо було об'єднати ветеранські організації регіону

— Почалося з того, що місцева влада виділила на нашу спілку 46 соток землі. Ми могли її розділити між кількома атовцями. А решті ветеранів як бути? Хотілося, щоб ділянки трансформувалися в щось більш вагоме. Тому пішли іншим шляхом — спільно з місцевою владою й інвесторами домовилися про будівництво на тій ділянці багатоквартирного будинку, — розповідає Василь Андріїв. — За цю землю забудовник одразу надав квартири 16 сім'ям у зведеному раніше будинку. А на наших сотках почав будувати дев'ятиповерхівку. Там відповідно до договору наші атовці отримають ще 20 квартир. До речі, ордери на них вони вже отримали.

Наприкінці 2016 року в бійців виникла ідея будуватися самим. До того ж з'явилася нова ділянка для будівництва в межах міста. Так і було створено «Соціум».

Проект має три складові: безкоштовне житло для учасників АТО, пільгова купівля житла атовцями та реабілітаційний центр. Цією ініціативою фактично надали робочі місця містянам, серед яких багато атовців, що виявили бажання долучитися до будівництва. Задіяні ресурси — партнерська допомога та інвестиції самих покупців.

Відтоді кооператив «Соціум» збудував декілька будинків. За два роки їхнього проекту 55 сімей ветеранів АТО отримали в цих новобудовах безкоштовні квартири. У розподілі такого соціального житла пріоритет надавали тим сім'ям, які не мають жодної можливості його придбати. Йдеться передусім про малозабезпечені та багатодітні родини. А от можливість купити квартиру отримали ті атовці, які стали в загальну чергу. Ціна — в 4 рази нижча за ринкову. Про таке можна тільки мріяти: 1-кімнатна квартира загальною площею 44 кв. м коштує 100 тисяч гривень,

Такий реабілітаційний центр відкриють в Івано-Франківську уже через рік

Про таке можна тільки мріяти: 1-кімнатна квартира у м. Івано-Франківську — 100 тисяч гривень, 2-кімнатна — 150 000

2-кімнатна площею близько 70 кв. м — 150. Така пільгова ціна — виключно для учасників АТО. До речі, такою можливістю вже скористалися 40 учасників бойових дій на Донбасі. Ще 98 осіб чекають своєї черги.

— Однією з перших безкоштовне житло отримала багатодітна родина військовослужбовця, який уже третій рік перебував на передовій. Пам'ятаю, як довго він не міг повірити, що його четверо діточок матимуть власний дах над головою. Казав, що це все нереально, що ми жартуємо. Сумніви розвіялися, коли отримав на руки ордер на своє ім'я та ключі від квартири, — посміхається Василь. — Допомогли стати новоселами і сім'ї з двома дітьми, в якій чоловік та дружина — сироти. Звідки їм взяти гроші на житло? Отримали безкоштовно. Ще одним новоселом став ветеран АТО — «кіборг», який не один

9-поверховий будинок для ветеранів АТО

рік фактично прожив у гаражі. Його історія торкнула за душу, тож, окрім квартири, допомогли йому з побутовою технікою.

Асоціація дбає і про реабілітацію бійців. Ще на початку проекту було заплановано будівництво реабілітаційного центру для ветеранів АТО. Уже 2019 року його мають відкрити в Івано-Франківську.

— Нещодавно я був у Німеччині та Бельгії, де уклав угоди щодо наповнення центру сучасною технікою для оздоровлення наших бійців. Партнери радо зголосилися допомогти нам у цьому. Тож поки ми будуємо — вони збирають усе необхідне. Окрім цього, розширюємо масштаби будівництва житла. Якщо рішення міської ради на виділення земельної ділянки буде позитивним, то незабаром розпочнемо будівництво нового будинку на три під'їзди. У нашій черзі 276 бійців, і вже протягом двох років ми маємо виконати максимум роботи, аби вони отримали житло.

Ярослава ЗОРІНА

Для Вінницького гарнізону, який за кількістю безквартирних військових один із найпроблемніших в Україні, початок будівництва 81-квартирного будинку має неабияке значення. І не лише тому, що за рік 80 родин захисників отримають омріяні квадратні метри.

81-КВАРТИРНОМУ БУДИНКУ ДЛЯ ВІЙСЬКОВИХ У ВІННИЦІ БУТИ!

У цьому обласному центрі на житло нині чекають 2,6 тисячі військових. Старт житлового будівництва знову запалив вогник надії в очах людей у погонах...

Як зазначив начальник квартирно-експлуатаційного відділу Вінницького гарнізону підполковник Микола Сакара, епопея з 81-квартирним будинком, що планують звести на території колишнього військового шпиталю, триває не один рік. З різних причин будівництво відкладалося. І от 2018 року нарешті запланували виділити перший транш для зведення будівлі. До кінця року належить освоїти аж 30 мільйонів гривень! Загальна ж вартість будівництва — майже 42 мільйони гривень.

Проте нестача коштів — не єдина проблема, що гальмувала початок робіт. Річ у тому, що до майбутнього будмайданчика немає відповідних під'їзних шляхів. Єдина наявна дорога абсолютно непридатна для інтенсивного використання важкою будівельною технікою...

— Неподалік є ділянка, де можна прокласти такий шлях, — говорить підполковник Микола Сакара. — Але її самовільно забудували гаражами та підсобними приміщеннями мешканці прилеглих будинків. Вони навідріз відмовлялися демонтувати ці будови. Урегульовувати це болюче питання довелося безпосередньо керівництву Повітряних Сил із мером міста. І компроміс було знайдено.

Слід зазначити, що майданчик у районі Стрілецької вулиці — не єдине місце в обласному центрі, де можна збудувати житло для військових. Про плани зведення цілого житлового комплексу на тисячі квартир у районі вулиці Чехова (на території площею понад 4 гектари, що належить Міноборони), говорили ще років із десять тому. За словами начальника КЕВ, колишній підрядник, який будував багатоповерхівки для військових у цьому ж мікрорайоні, зобов'язувався звести й дитячий садок, яких тут дуже бракує. Та з певних причин цього не зробив. Тож тепер міська влада не дає «добро» на нове будівництво, доки не будуть виконані попередні домовленості.

— Поки що охочих будувати садочок не знайшлося, — говорить підполковник Микола Сакара. — Вкладати гроші в такі проекти готовий далеко не кожен інвестор, бо ці заклади здаються лише «під ключ» (з повним циклом внутрішніх і зовнішніх робіт) та із необхідною інфраструктурою. Тим часом є відповідний наказ Міністра оборони про вивільнення цієї території та передачу її на баланс КЕВ м. Вінниці. Загалом таких ділянок є кілька. Тож місця для майбутньої забудови достатньо. Бракує хіба що грошей.

Андрій ЯЦИК

ЗАПИТУВАЛИ? ВІДПОВІДАЄМО!

СУЧАСНЕ ЗАКОНОДАВСТВО НИНІ ДОВОЛІ ДИНАМІЧНЕ Й ВЕСЬ ЧАС ПОТРЕБУЄ РОЗ’ЯСНЕНЬ ТА УТОЧНЕНЬ. АНАЛІЗУЮЧИ ЗВЕРНЕННЯ НАШОЇ ЧИТАЦЬКОЇ АУДИТОРІЇ, МОЖНА СТВЕРДЖУВАТИ, ЩО НАЙАКТУАЛЬНІШИМИ ДЛЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ТА ЇХНІХ РОДИН ЗАЛИШАЮТЬСЯ ПИТАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ТЕМАТИКИ

Петро С., учасник бойових дій, військовий пенсіонер, м. Київ:

— У якому розмірі виплачуватимуть грошову допомогу до 5 травня цього року? Чи потрібно ветеранам АТО щоразу подавати документи для її отримання?

— 2018 року виплату щорічної разової грошової допомоги учасникам бойових дій, інвалідам війни, учасникам війни, особам, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, та особам, на яких поширюється чинність Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», а також жертвам нацистських переслідувань уряд передбачив у таких розмірах:

1) особам з інвалідністю внаслідок війни та колишнім малолітнім (яким на час ув’язнення не виповнилося 14 років) в’язням концентраційних таборів, гетто та інших місць примусового тримання, визнаним особами з інвалідністю внаслідок загального захворювання, трудового каліцтва та з інших причин: I групи — 3685 грн; II групи — 3265 грн; III групи — 2845 грн;

2) учасникам бойових дій та колишнім неповнолітнім в’язням концентраційних таборів (яким на час ув’язнення не виповнилося 18 років), гетто, інших місць примусового тримання, а також дітям, які народилися в зазначених місцях примусового тримання їхніх батьків, — 1265 грн;

3) особам, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, — 3685 грн;

4) членам сімей загиблих і дружинам (чоловікам) померлих осіб з інвалідністю внаслідок війни, дружинам (чоловікам) померлих учасників бойових дій, учасників війни та жертв нацистських переслідувань, визнаних за життя особами з інвалідністю внаслідок загального захворювання, трудового каліцтва та з інших причин, які не одружилися вдруге, — 630 грн;

5) учасникам війни та колишнім в’язням концентраційних таборів, гетто, інших місць примусового тримання, особам, яких насильно вивезли на примусові роботи, дітям партизанів, підпільників, інших учасників боротьби з націонал-соціалістським режимом у тилу ворога — 525 грн.

Щоб отримати допомогу, наприклад, демобілізованому учаснику бойових дій, який не є пенсіонером чи інвалідом війни, треба до 30 квітня подати у військовий комісаріат за місцем проживання заяву, реквізити розрахункового рахунку, на який буде перераховано кошти, а також копію посвідчення учасника бойових дій.

Інвалідам і пенсіонерам заяву не треба подавати. Виплату грошової допомоги їм здійснять до 5 травня поточного року відділення поштового зв’язку за місцем проживання одержувачів або через установи уповноважених банків.

Якщо ви не встигнете оформити всі документи до 5 травня 2018 року, то маєте право звернутися в районний орган соціального захисту населення за місцем реєстрації й отримати грошову допомогу до 30 вересня 2018 року.

Діючим військовослужбовцям, які мають статус учасника бойових дій, виплату здійснюють за місцем служби.

Віталій П., учасник бойових дій, м. Київ:

— Дізнався з новин, що уряд має намір монетизувати пільги на проїзд у громадському транспорті для пільговиків. Про яку суму йдеться?

— 14 березня цього року Кабмін затвердив заміну пільг на проїзд грошовими компенсаціями. Це стосується всіх видів транспорту загального користування на міських, приміських та міжміських маршрутах. Тепер пільговики замість безкоштовного проїзду отримуватимуть гроші, якими й розплачуватимуться.

Розмір грошових виплат визначатимуть шляхом множення середньої вартості проїзду в міському комунальному транспорті на кількість поїздок. Його затверджуватимуть обласні державні адміністрації. У Київраді, наприклад, уже зазначали, що кількість поїздок збільшать у рази.

Монетизація пільг на проїзд запрацює через два місяці. Проте спочатку має відбутися верифікація осіб, які отримуватимуть пільги: пільговики мають засвідчити, що справді мають право на відшкодування витрат на послуги.

Фахівці зазначають, що запроваджувати монетизацію — це право, а не обов’язок для міської влади. Цим рішенням Кабмін офіційно надав право впроваджувати таку систему, адже в деяких містах вона діяла й до цього. Наприклад, у Луцьку ще минулого року таку монетизацію пільг було впроваджено для членів сімей загиблих.

Максим Р., військовослужбовець, м. Біла Церква:

— Коли розпочнеться виплата грошей на піднайом житла для родин контрактників?

— Верховна Рада України 8 лютого цього року внесла зміни до статті 12 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей». Відтак у разі відсутності службового жилого приміщення військовослужбовці рядового, сержантського і старшинського складу, які проходять військову службу за контрактом і не перебувають у шлюбі, розміщуються безплатно в спеціально пристосованих казармах у розташуванні військової частини, а сімейні — у сімейних гуртожитках. Житлово-побутові умови в таких казармах повинні відповідати вимогам, які пред’являються до гуртожитків, що призначені для проживання одиноких громадян. У разі відсутності можливості розміщення зазначених військовослужбовців у спеціально пристосованих казармах у розташуванні військової частини та сімейних гуртожитках військова частина зобов’язана орендувати для військовослужбовців та членів їхніх сімей жиле приміщення або за їх бажанням виплачувати грошову компенсацію за піднайом (найом) житлового приміщення.

Цей закон набув чинності. Проте для організації порядку нарахування й виплати військовослужбовцям компенсації ще потрібно додатково внести низку змін у нормативно-правові акти. А для приведення їх у відповідність необхідний час. Кабінетові Міністрів України надано на це три місяці.

Марина С., військовослужбовець, м. Запоріжжя:

— Чи оплатять мені проїзд під час службового відрядження в разі використання електронного квитка на залізничний транспорт?

— У разі використання електронного посадкового документа на проїзд залізничним транспортом підставою для відшкодування витрат на його придбання є роздрукований на паперовому носії посадковий документ. У разі повернення електронного посадкового документа на проїзд залізничним транспортом до звіту додають роздрукований на паперовому носії документ на повернення.

Микита П., військовий пенсіонер, м. Мукачево:

— Коли все ж таки перерахують пенсії військовим пенсіонерам? Уже кінець березня, а я так і не отримав підвищену виплату, яку обіцяв уряд.

— Виплата підвищених пенсій відбуватиметься поетапно починаючи з 1 січня 2018 року в таких розмірах: із 1 січня 2018 року — 50% від суми підвищення (не менше ніж 1500 грн у середньому), з 1 січня 2019 року по 31 грудня 2019 року — 75% (іще приблизно 750 грн у середньому) та з 1 січня 2020 року — 100% (у середньому ще 750 грн до цієї суми).

За словами Міністра соціальної політики Андрія Реви, органи Пенсійного фонду на початку березня надали уповноваженим органам силових міністерств і відомств списки пенсіонерів для написання довідок про розміри грошового забезпечення. Загалом у ці списки включено 536 тис. пенсіонерів силових органів. Станом на 20 березня в органи Пенсійного фонду надійшло 89 тис. таких довідок. За наданими додатковими відомостями, підвищені пенсії вже виплачено 15,3 тис. пенсіонерів, із перерахунком починаючи з 1 січня 2018 року.

За словами міністра, усім військовим пенсіонерам перерахунок здійснять уже наприкінці березня — протягом квітня.

Василь С., учасник бойових дій, м. Київ:

— Чи мають право учасники бойових дій, які безпосередньо брали участь в АТО, не платити за правову допомогу державних нотаріусів?

— Так, цю категорію громадян звільнили від такої сплати. Зміни до Примірного положення про порядок надання державними нотаріусами додаткових послуг правового характеру, які не пов’язані із вчинюваними нотаріальними діями, а також послуг технічного характеру було внесено наказом Міністерства юстиції України від 10 серпня 2017 року № 2565/5.

Підготувала Тетяна МОРОЗ

ГЕТЬМАН-РЕФОРМАТОР

29 БЕРЕЗНЯ ВИПОВНЮЄТЬСЯ 290 РОКІВ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ДЕРЖАВНОГО Й ПОЛІТИЧНОГО ДІЯЧА, ОСТАННЬОГО ГЕТЬМАНА УКРАЇНИ КИРИЛА РОЗУМОВСЬКОГО

Одні дослідники біографії гетьмана вважають, що Кирило Розумовський — це особа з-поміж тих, кого у XVIII столітті називали улюбленцем долі. Він, мовляв, цілком випадково опинився на вершинах влади й нічим особливим не відзначався. Інші ж наголошують на тому, що гетьман справді прагнув до відтворення повномасштабної автономії України, здійснював необхідні реформи й навіть мріяв про можливе її усамостійнення. Діяльність Кирила Розумовського і, головне, її мотивація й справді є предметом дискусій істориків, дослідників та біографів

Народився Кирило Розумовський 29 березня 1728 року в селі Лемешах Козелецької сотні Чернігівського полку в сім'ї козака Григорія Розума. Його брат Олексій 1731 року завдяки чудовому голосу потрапив у придворну капелу в Петербурзі й став невдовзі фаворитом імператриці Єлизавети Петрівни, а після того, як вона сіла на престол 1742 року, таємно обвінчався з нею.

Протягом 1743–1745 років Кирило Розумовський під іменем Івана Обидовського навчався в найкращих європейських університетах. У Берліні він учився в знаменитого математика Леонарда Ейлера, слухав лекції в Гданську, Кенігсбергу, Данцигу, побував у Франції, Італії, вивчав німецьку, французьку й латинську мови, географію, універсальну історію тощо.

Після цього, незважаючи на юний вік, він очолив Академію наук Російської імперії й керував нею цілих 52 роки, тобто аж до 1798 року. Імператриці Єлизаветі Петрівні дуже сподобався надзвичайно вродливий, статечний і чемний юнак з України, з огляду на це вона «засватала» йому свою своячку Катерину Наришкіну. Саме під час весілля Кирила й Катерини 1746 року представники генеральної старшини Лівобережної України Яків Лизогуб, Михайло Ханенко та Василь Гудович подали цариці клопотання про відновлення гетьманського устрою в Україні.

Та лише 1750 року Єлизавета Петрівна видала указ про відновлення гетьманського уряду. На центральному майдані Глухова в лютому того ж року з участю представників від усіх станів Лівобережної України відбулися вибори нового гетьмана, унаслідок яких правителем автономії став Кирило Розумовський. А 13 березня 1751 року російська імператриця вручила йому владні гетьманські клейноди: булаву, прапор, бунчук, печатку й литаври. У Петербурзі за відносини з Українським гетьманатом стала відповідати Колегія закордонних справ Російської імперії. Однак 1756 року українців знову перепідпорядкували сенатові.

Як свідчать історики, практично одразу молодий гетьман розпочав реформи. Передусім освітні. Виходив він із постулату, що наука, освіта, культура — це засадничі речі для розвитку країни. Звісно, до такого розуміння він дійшов не самотужки. Це казали найвидатніші мислителі того часу. Треба віддати належне Розумовському: він був на рівні цих ідей. І в тому, що прагнув загальної освіти всіх молодих українців (тобто в школу мали ходити всі діти всіх суспільних станів), і в тому, що хотів створити університет у Батурині, який знову став гетьманською столицею, а другий університет — заснувати на базі Києво-Могилянської академії, до того ж сама академія мала б стати богословським факультетом університету. Він мав намір широко засновувати нові друкарні не лише при університетах, а й при гімназіях. А на додачу, як переповідали його сучасники, плекав плани запросити завідувачем бібліотеки в Батурині самого Жан-Жака Руссо.

За Розумовського в Україні запрацювали заводи з виробництва листового срібла та золота, кінний завод, свічні, миловарні, дзеркальні, текстильні й керамічні фабрики

Крім упровадження університетів, Кирило Розумовський опікувався навчанням здібних юнаків з України та всіляко підтримував їх у подальшій кар'єрі. Видатний український історик Михайло Грушевський називав військових канцеляристів доби гетьмана Кирила Розумовського козацькою інтелігенцією, яка готувала національне українське відродження XIX століття.

Кирило Розумовський приділяв дуже велику увагу розвиткові господарства. У Батурині й Глухові було зведено цегляні та лісопильні заводи, у Почепі — пороховий завод, у Батурині й Нових Млинах — текстильні фабрики. Тоді ж в Україні запрацювали заводи з виробництва листового срібла та золота, кінний завод, а також свічні, миловарні, дзеркальні й керамічні фабрики.

За наказом та за сприяння Кирила Розумовського в Україні було збудовано чимало православних церков. Зокрема в Козельці протягом 1752–1763 років звели величний храм Різдва Богородиці за проектом італійського архітектора Бартоломео Растреллі. У Києві й донині стоїть Маріїнський палац, який збудував Растреллі для проживання там графів Розумовських. У Петербурзі на набережній річки Мойки теж є палац Розумовських. Величні палаци родини було зведено у Відні й Батурині.

Чимало зробив Кирило Григорович і для зміцнення автономії Лівобережжя. Він роздавав маєтності старшині (а це був дуже вагомий важіль, щоб тримати її в послуху), став самостійно призначати полковників (такого не було із часів Петра І), запровадив власні митні збори, щоб мати кошти в державній скарбниці. Під впливом гетьмана з'явився царський указ від 13 січня 1752 року, яким було заборонено поширювати на українське населення стан холопства. Почалася військова реформа: було модернізовано артилерію, у полках запроваджували блакитні однострої. Здійснював гетьман Розумовський і судову та адміністративну реформи, створивши цілу мережу земських, підкоморських і громадських судів і поділивши країну на 20 повітів.

Усі новаторські ідеї та реформи Розумовського не подобалися в Петербурзі. Ще за царювання Єлизавети деякі прояви «децентралізації» було скасовано. Та головний удар по планах розбудови української автономії завдала нова імператриця Катерина ІІ, яка, попри активну підтримку з боку Розумовського під час захоплення нею влади, не терпіла «малоросійської шатості», і прагнула ствердити самодержавні порядки чи не насамперед у норовливій Гетьманщині. І це їй удалося зробити, застосувавши класичну імперську тактику батога й пряника: козацька старшина дістала дворянство та чималі земельні маєтності разом із покріпаченими українськими селянами. А тих, котрі чинили опір, чекали в'язниці.

Змусивши Кирила Розумовського наприкінці лютого 1764 року зректися булави, Катерина ІІ призначила йому натомість значну довічну пенсію. Гетьманщину було остаточно скасовано, і на її території було утворено Малоросійське генерал-губернаторство. Ще через п'ять років Розумовський нарешті дістав дозвіл приїхати в Україну, а 1794-го він остаточно оселився в Батурині, у якому завершив спорудження палацу за проектом англійця Чарльза Камерона та облаштування парку за проектом італійця Антоніо Рінальді. У Батурині він і помер у січні 1803 року.

Гетьмана Розумовського поховали в склепі в церкві Воскресіння Христового, збудованій на його кошти. Уже в наш час було встановлено спеціальну меморіальну дошку біля входу у Свято-Воскресенський храм у Батурині: «На цьому місці у Свято-Воскресенському храмі-усипальниці похований великий син свого народу, останній гетьман України Кирило Григорович Розумовський…»

Підготував Олександр ТЕРЕВЕРКО

КЕРУВАВ УКРАЇНОЮ 14 РОКІВ

Палац Розумовських у Батурині

Багато хто з істориків звинувачує Кирила Розумовського в непрямому сприянні ліквідації гетьманської посади як такої. Нібито він недостатньо рішуче та енергійно протистояв тискові Катерини ІІ, яка зміцнювала власну самодержавну владу на просторах безкрайньої імперії. Кирилові Григоровичу закидають недостатню увагу до України в цілому, відірваність від реального життя, потурання корупції серед старшини, слабохарактерність.

Однак численні критики Розумовського забувають, що цей гетьман керував Україною довше за будь-кого з його попередників, окрім Івана Мазепи. За 14 років свого правління граф Розумовський усе-таки зумів домогтися дуже багато чого. По-перше, під час його правління Україна не воювала, не було ніяких вторгнень на її територію, козаків не відправляли на віддалені театри бойових дій.

Гетьман Розумовський постійно боровся за відновлення давніх козацьких вольностей та особливих прав українського народу. Він домігся передачі під його особисте управління Запорозької Січі, що гарантувало її безпеку. Крім того, зумів виклопотати для запорожців казенний кошт. Значна частина російських військ за часів Розумовського покинула територію України.

Кирило Григорович домагався надання йому права на здійснення самостійної зовнішньої політики, однак, на жаль, безуспішно. За його гетьманування набагато зросло значення козацької старшини. Він, по суті, збудував систему влади, яка відмінно працювала й ґрунтувалася на демократичних традиціях українців. Під час його частих від'їздів усі державні інституції Гетьманщини чітко функціонували.

Гетьман здійснив судову та військову реформи, а також дуже багато зробив для розвитку української торгівлі, промисловості й освіти.

Кирило Розумовський, певна річ, бачив майбутнє України як частини Російської імперії. Але такої частини, де б і надалі шанували місцеві права та звичаї, а також було створено умови для господарського піднесення краю й культурного розквіту його народу.

ЗОДЧИЙ СОБОРУ УКРАЇНСЬКОЇ ДУХОВНОСТІ

ОЛЕСЬ ГОНЧАР БУВ ІНІЦІАТОРОМ СТВОРЕННЯ ТОВАРИСТВА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА НАРОДНОГО РУХУ УКРАЇНИ Й ВИЗНАНИМ СВІТОВИМ ІНТЕЛЕКТУАЛОМ

Постать Олеся Гончара така велична, що сам перелік його звань, посад, нагород, свідчень світового визнання великообсяговий. Він був видатним українським письменником, твори якого було відзначено кількома преміями колишнього СРСР, Державною премією України імені Т. Г. Шевченка. Олесь Терентійович увійшов в історію як активний громадський діяч: його неодноразово обирали депутатом Верховної Ради СРСР і Верховної Ради України 1-го скликання, його було удостоєно звання Героя Соціалістичної Праці. Високо було оцінено й ратний подвиг цього українця в роки Другої світової війни. Старшина мінометного підрозділу 72-ї гвардійської стрілецької дивізії (її правонаступником нині є 72-га бригада імені Чорних Запорожців) Олесь Гончар на фронті двічі зазнав поранення. Його було нагороджено орденами Слави ІІІ ступеня, Червоної Зірки, Вітчизняної війни І ступеня, трьома медалями «За відвагу», медаллю «За взяття Берліна» тощо.

Олесь Гончар уперше в українській літературі порушив проблеми викорінення сталінізму, боротьби старого з новим

Історію своєї дивізії під час визволення Європи від фашистських загарбників письменник відтворив у романі «Прапороносці», який вийшов друком у 1946–1948 роках. Наступний роман «Людина і зброя» грунтувався на спогадах автора про участь у війні в складі студентського добровільного батальйону. Саме за цей твір Олесь Терентійович став 1962 року першим лауреатом Державної премії України імені Т. Г. Шевченка. Після закінчення війни у творчості письменника набуло відображення мирне життя в Україні. Наприклад, у книжці новел «Тронка» Олесь Гончар уперше в українській літературі порушив проблеми викорінення сталінізму, боротьби старого з новим. На хвилі хрущовської відлиги роман було удостоєно 1964 року Державної премії. А от наступний твір «Собор» не сподобався республіканській компартійній владі. Бо через історію Троїцького собору в Новомосковську Дніпропетровської області автор привернув увагу до боротьби за відродження духовності, історичної пам'яті народу. В образі негативного персонажа бездуховного партійця-пристосуванця, що здав свого батька в будинок для старих людей, перший секретар Дніпропетровського обкому партії Ватченко впізнав себе. Весь тираж книжки було конфісковано, крім того, припинили переклад її російською мовою. Автора піддали критиці в республіканських газетах. Але відтоді Олеся Гончара в народі стали називати зодчим собору української духовності.

У часи перебудови й пізніше, коли Україна здобула незалежність, Олесь Гончар активно включився в громадське життя. Він став ініціатором створення Товариства української мови та Народного руху України. Свої погляди на розвиток незалежної держави він висловив у книжці «Чим живемо. На шляху українського відродження». За самовіддане служіння Україні на ниві літератури, визначний особистий внесок у національне й духовне відродження незалежної Української держави, утвердження ідеалів правди, людської гідності й добра Олеся Гончара 2005 року було удостоєно звання Героя України (посмертно). А коли відбувалося всенародне опитування, то його ім'я внесли до переліку ста найвідоміших українців.

ОЛЕСЬ ГОНЧАР У ЛИСТАХ

Постать Олеся Гончара постала переді мною по-новому, коли прочитав книжку «Олесь Гончар. Листи». Її підготували до друку дружина письменника Валентина Данилівна та мій перший наставник по роботі в редакції газети Київського військового округу полковник у відставці Яків Григорович Оксюта. Він товаришував з Олесем Гончаром під час навчання в 1933–1937 роках у Харківському технікумі журналістики. За допомогою кількох сотень листів упорядники книжки відтворили раніше невідомий портрет автора «Прапороносців». Ось яким він постає в деяких із листів, написаних у різні роки

14 вересня 1934 року Юренку О.С.

(Юренко Олесь Степанович (1912–1990) на той час працював секретарем козельщанської районної газети «Розгорнутим фронтом» і покликав працювати в ній після 7-го класу юнкора Олеся Гончара й таким чином урятував його від голодної смерті).

«…Очевидно, Шура, ти хочеш знати про харківські новини. Я, «значиться», вчуся. Опановую всесвітню історію, історію народів, різні математики і подібні «граніти» науки.

Посідаю посаду редактора групової стінгазети «Молодий журналіст». Сьогодні вихідний. О 12-й перші збори літгуртка технікуму (я вже записався). Керує цим літгуртком один здібний товариш (з Горьким листується). Говорив із початківцями Харкова. Особливо захоплюються Тичиною…»

Твій Олесь Гончар».

20 грудня 1948 року Прасолу І.А.

(Прасол Іван Антонович — командир мінометної роти, в якій у роки війни служив Олесь Гончар).

«Дорогий Іване Антоничу! ...Збираюся весною побувати і на Чернігівщині, заскочу й до Вас, коли Ви, звичайно, не проти цього... Згадую Вас часто хорошим, теплим словом, згадую наші ночі в землянках та в походах. Весною після присудження мені Сталінської премії був у наших однополчан. «Стариків» залишилось мало, але дехто є. Зустріч пройшла чудово. Розповів я їм про всіх наших бойових друзів, ветеранів, у тому числі про Вас, Іване Антоновичу»

16 лютого 1995 року Жулинському М.Г.

(Жулинський Микола Григорович — український літературознавець, критик, державний діяч).

«Глибокошановний Миколо Григоровичу!

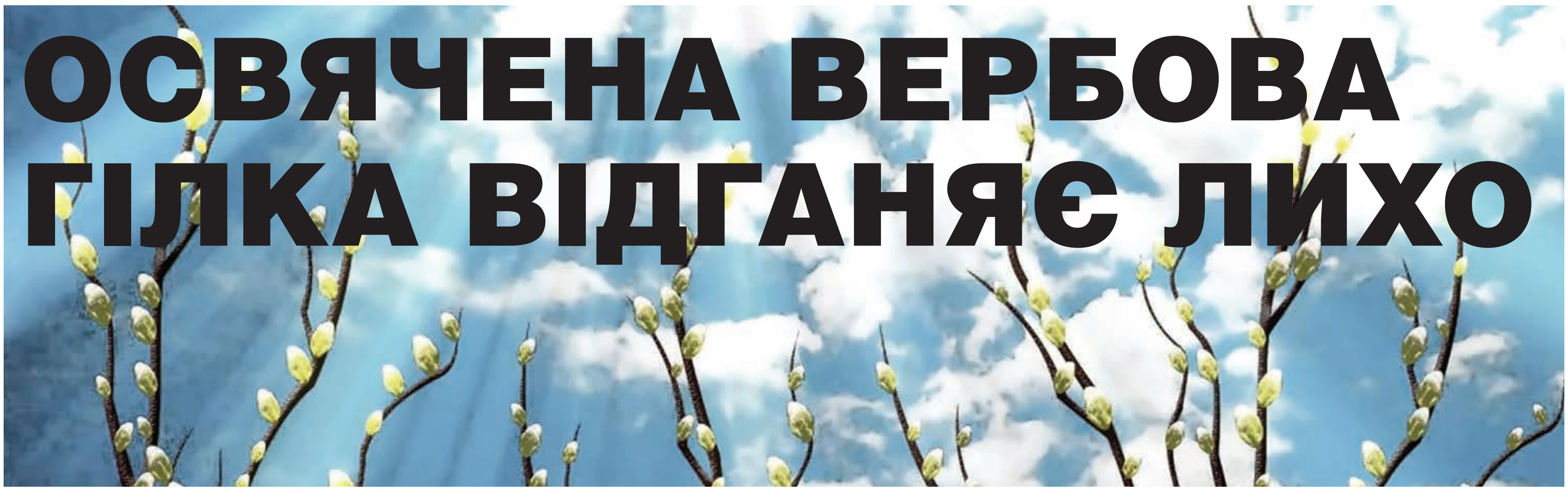
Пересилаю Вам, як і домовлялися, листа, що надійшов із Дніпропетровська від директора школи Т. В. Стеблини. Ця україномовна школа потерпає від нестачі і підручників, і художньої літератури, і, звичайно ж, технічного сучасного обладнання. Зробіть, будь ласка, все, що від Вас залежить (а від Вас залежить багато), щоб діаспора посприяла цій школі в придбанні ксерокса…

З пошаною Ол. Гончар».

Наведений лист — один з останніх, які написав письменник за життя. Він засвідчує, що, переживши три інфаркти й інсульт, Олесь Терентійович хоч кількома рядками, але власноручно відповідав на листи. Із цього приводу в щоденнику він записав: «Ждуть від мене люди підтримки, а сили тануть. Рядок написати — і то дається нелегко. Хоч слово, крихту душі — роздай усе, у цьому смисл...»

Уже ці листи, які ми оприлюднили, відкривають нові сторінки біографії й творчого життя Олеся Гончара, його державної та громадської діяльності. Він належав до тих українських патріотів, які творили й захищали державу, були оберегом нашої духовності.

Володимир ЧІКАЛІН

ОСВЯЧЕНА ВЕРБОВА ГІЛКА ВІДГАНЯЄ ЛИХО

ЦІЄЇ НЕДІЛІ, 1 КВІТНЯ, ПРАВОСЛАВНІ ХРИСТИЯНИ ВІДЗНАЧАТИМУТЬ ОДНЕ З ДВАНАДЦЯТИ ГОЛОВНИХ ЦЕРКОВНИХ СВЯТ — ВХІД ГОСПОДНІЙ В ЄРУСАЛИМ АБО ВЕРБНУ НЕДІЛЮ

Сьогодні мало хто в Україні не знає про свято, яке передує Великодню. Навіть деякі з тих, що не вважають себе віруючими, переконані, що цього дня бажано зайти до церкви, аби посвятити вербу. На жаль, не так уже й багато людей, навіть серед вірян, знають про те, навіщо цю вербу святити і що з нею робити потім. Особливо сумно це констатувати, усвідомлюючи, що лише 100 років тому про всі подробиці цього свята могла розповісти навіть дитина. Тож напередодні святкування Вербної неділі не завадить пригадати традиції, звичаї та вірування нашого народу, пов'язані з цим святом

ЗВІДКИ ПІШЛО СВЯТО?

Подія, якою започатковано Вербну неділю, називається входом Господнім в Єрусалим. Після того, як Ісус Христос воскресив з мертвих Лазаря, люди, які бачили це, повірили, що він дійсно Син Божий. Коли Ісус в'їжджав на віслюку до Єрусалима, багато хто скидав із себе верхній одяг і розстилав йому на дорозі; інші зрізали пальмові гілки, несли їх у руках і кидали на дорогу (в давнину на Сході був звичай: зустрічати царя-переможця пальмовими гілками). І весь народ, супроводжуючи і зустрічаючи Ісуса, на радощах вигукував: «Осанна!», що означало порятунок.

Якщо задуматися, то Вербна неділя не тільки світле свято. Цей день також є одним із найсумніших і найтрагічніших у православній вірі. Адже практично всі ті, хто вітав Ісуса у Вербну неділю, вже за кілька днів били його і кидали в нього каміння з криками люті, вимагаючи, щоб його розіп'яли.

У Київській Русі звичай святити вербу згадується ще в «Ізборнику» (1073 рік) під назвою «Праздьникъ вѣрбьны». Згадує про вербу і Данило Паломник (1095–1108), що відвідав Єрусалим і там бачив «древіє много по брегу Іорданову превисоко, яко вербіє єсть й подобно». То були пальми, що нагадали нашому землякові рідне «вербіє».

ЧОМУ САМЕ ВЕРБА

Оскільки в наших широтах пальми не ростуть, то слов'яни обрали для себе символічне дерево — вербу, яка серед перших починає цвісти й зеленіти, символічно означаючи перемогу життя над смертю. Таким чином українці свято Входу Господнього в Єрусалим називають Вербна неділя, білоруси — Вербніца, болгари — Цветніца, серби — Цвети, а словаки — Квітна неділя. А от католицьку Вербну неділю називають Пальмовою.

Верба, як відомо з біблійних притч, одна із перших рослин, що після всесвітнього потопу зросла на схилах, балках та на берегах річок і водоймищ.

За грецькою легендою, саме верба була посаджена богами на березі Євфрату. Попри несприятливі погодні умови — спеку, суховії, сильні дощі та грози, верба не загинула, навпаки, небагато знайдеться на землі дерев, які мали б таку ж кількість родичів, як верба — нині відомо понад 1600 її різновидів. Існує повір'я, що всі вербові дерева на землі освячені. Можливо, це правда, інакше звідки у верби така сила?

ГОТУЄМОСЬ ДО СВЯТА

За вербою найкраще сходити самим у парк або ліс, знайти дерево, яке вам найбільше сподобалося, відламати стільки гілок, скільки мешканців у вашому домі. Після цього обов'язково потрібно подякувати дереву за такий розкішний подарунок. У кожного члена родини повинна бути своя гілка, яка й буде підживлювати свого «господаря» енергією. Гілки верби потрібно освятити в церкві. Тоді вона матиме більш потужну силу, за допомогою якої захищатиме і оберігатиме хату і її мешканців.

НЕХАЙ ВЕРБОВА ГІЛКА ДОПОМОЖЕ НАШОМУ НАРОДУ ПЕРЕМОГТИ

Вербна неділя — свято, коли хочеться згадати всіх, хто дарував і дарує нам впевненість у тому, що життя — не марне, адже ми живемо і день за днем боремося з труднощами і негараздами заради тих, кого любимо. Нехай поряд із кожним завжди будуть дорогі люди, заради яких варто жити і перемагати.

СВЯТКУВАННЯ ВЕРБНОЇ НЕДІЛІ

У суботу перед Вербною неділею у православних церквах проводиться Всенічне бдіння. Всі віруючі в цей вечір йдуть на службу з вербними гілками в руках. На богослужінні багато разів співається стихира «Сьогодні благодать Святого Духа нас зібрала». Служителі церкви кроплять гілки вірян святою водою. На честь входу в Єрусалим Ісуса віруючі до кінця служіння стоять із запаленими свічками.

У неділю, на наступний день, прийнято знову приходити до церкви, щоб ще раз освятити вербові гілки. Ті, хто не зміг прийти до церкви в суботу, також можуть відвідати службу у Вербну неділю і освятити свої гілочки.

ЩО РОБИТИ З ВЕРБОЮ, ЯКА ВЖЕ СТОЯЛА ЦІЛИЙ РІК У ВАШОМУ ДОМІ?

Торішним прутикам потрібно подякувати за «службу» і спалити або опустити в річку. Вони заберуть із собою весь негатив із дому.

МАГІЧНІ ВЛАСТИВОСТІ ВЕРБНИХ ГІЛОК

З давніх-давен уважається, що квітуча верба має чарівні властивості. Так, вербними гілочками корисно «шмагати» один одного по спині. Робиться це легенько, символічно. При цьому говорять: «Не я б'ю, а верба б'є». Вважається, що такий обряд додає здоров'я, дарує натхнення і надію, зберігає красу.

Щоб очистити будинок від «енергетичного сміття» і відновити мир серед членів родини, потрібно приготувати віник із вербних гілок і підмести ним підлогу. Сміття необхідно спалити, а разом із ним спалюється все погане.

Якщо вербичка стояла у воді й пустила коріння, це означає, що «власнику» цієї гілки в майбутньому випаде удача та добре здоров'я. Таку гілочку слід посадити, попередньо попросивши її про щось дуже хороше. Кажуть, що бажання обов'язково здійсниться.

Засохла гілка свідчить про те, що вона відвела від свого власника біду. Ця гілка нехай стоїть до наступного року.

Сором'язливим і невпевненим у собі людям вербну гілку потрібно повісити біля вхідних дверей. Щоразу, як людина буде виходити з дому, необхідно доторкнутися до гілки. Цей ритуал додасть впевненості й допоможе позитивно вирішити всі питання.

ПРИКМЕТИ НА ВЕРБНУ НЕДІЛЮ

Вербу кладуть після освячення за образи, щоб охороняла хату від лихих сил;

Якщо на Вербну неділю йде дощ — варто чекати хорошого врожаю;

З'їсиш «котик» свяченої верби — вирішиться важлива справа;

Якщо покивати свяченою вербою в бік хмар, можна відвести громи та град;

На Вербну неділю варто подумати про дорогу людину — і вона прийде в гості;

Посадиш кімнатну рослину на Вербну неділю — прийде багатство в будинок.

Наталія КОЗАК

Квартирно-експлуатаційний відділ м. Рівне оголошує конкурс з відбору суб'єктів оціночної діяльності, які будуть залучені до проведення незалежного оцінювання нерухомого військового майна.

Об'єкт оцінювання: нерухоме військове майно — нежитлові приміщення в будівлі інв. № 201 (службова будівля), військове містечко № 2, площа — 24,45 кв.м.

Місцезнаходження об'єкта оцінювання: м. Рівне, вул. Соборна, 364.

Балансоутримувач: Квартирно-експлуатаційний відділ м. Рівне (далі — КЕВ м. Рівне).

Мета проведення незалежного оцінювання: визначення ринкової вартості для розрахунку орендної плати з метою продовження договору оренди.

Орієнтовна дата оцінювання: 31.04.2018 року.

До участі в конкурсі залучаються суб'єкти оціночної діяльності — суб'єкти господарювання, які відповідають та виконали вимоги пункту 9 розділу I Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 06.04.2015 № 156 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції 11.06.2015 за № 699/271443. Для участі в конкурсі учасники надсилають (або подають особисто) до комісії конкурсну документацію в запечатаному конверті з описом документів, що в ньому містяться. Копії документів, що подаються у складі конкурсної документації, завіряються позначкою «Згідно з оригіналом» із зазначенням назви посади, ініціалів та прізвища особи, яка завіряє копію, її особистого підпису, дати завірення копії, засвідченої печаткою (за наявності).

Конкурсна документація включає: заяву про участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності (додаток 1 до Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна); копії установчих документів суб'єкта оціночної діяльності (для юридичних осіб); копії кваліфікаційних свідоцтв оцінювача; копію сертифіката суб'єкта оціночної діяльності; копію свідоцтва про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності; конкурсну пропозицію.

Конкурсна пропозиція подається в окремо запечатаному конверті з позначкою «Конкурсна пропозиція» і має містити пропозиції щодо вартості виконання робіт, калькуляцію витрат, пов'язаних з виконанням робіт, строку виконання робіт, який не повинен перевищувати сім календарних днів, а також умови розрахунків (відстрочки платежів).

Конкурсна документація повинна надійти до КЕВ м. Рівне не пізніше, ніж за чотири робочі дні до оголошеної дати проведення конкурсу (включно).

Конкурс відбудеться о 10 год. 00 хв. через 14 календарних днів після опублікування цієї інформації в офіційних друкованих засобах масової інформації за адресою: 33001, м. Рівне, вул. Чернишова, 8.

Документи надсилати поштою на адресу: 33001, м. Рівне, вул. Чернишова, 8, КЕВ м. Рівне; надавати особисто за адресою: м. Рівне, вул. Чернишова, 8, каб. 13.

Телефон для довідок: (0362) 63-00-57.

Електронна адреса: sekretarkev@i.ua.

***

Інформація про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності майна, що знаходиться на балансі Квартирно-експлуатаційного відділу м. Вінниця:

№ пп	Опис об'єкта оцінки	Площа кв.м	Адреса об'єкта оцінки	Запланована дата оцінки
1	Нежитлові приміщення № 45-49, будівлі № 1, в/м № 25	49,2	м. Вінниця, вул. просп./вул. Коцюбинського/Бевза, буд. 60/1.	Фактична дата

Назва і місце розташування органу, що проводить конкурси: Квартирно-експлуатаційний відділ м. Вінниця, адреса: 21001, м. Вінниця, вул. Стрілецька, 87.

Основні умови конкурсів:

беруть участь суб'єкти оціночної діяльності, які отримали сертифікати суб'єкта оціночної діяльності, мають чинне кваліфікаційне свідоцтво оцінювача за відповідними напрямами оцінки майна та спеціалізаціями у межах таких напрямів, свідоцтво про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності та у визначений термін надали необхідні документи.

Для участі в конкурсах учасники подають на розгляд конкурсної комісії такі документи:

1. Копії документів, що подаються у складі конкурсної документації, завіряються поміткою «Згідно з оригіналом» із зазначенням назви посади, ініціалів та прізвища особи, яка завіряє копію, її особистого підпису, дати завірення копії, засвідченої печаткою (за наявності).

2. Документація подається в запечатаному конверті з описом документів, що в ньому містяться, та включає: заяву про участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності (за формою встановленою наказом МОУ № 156 від 06.05.15 р.); копії установчих документів суб'єкта оціночної діяльності (для юридичних осіб); копії кваліфікаційних свідоцтв оцінювача; копію сертифіката суб'єкта оціночної діяльності; копію свідоцтва про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності; конкурсну пропозицію.

3. Конкурсна пропозиція подається в окремо запечатаному конверті з поміткою «Конкурсна пропозиція» і має містити пропозицію щодо вартості та строків виконання робіт з оцінки, умов розрахунків (відстрочки платежів).

Кінцевий термін прийому документів на конкурси:

Конкурсні пропозиції подаються в окремому конверті з написом «На конкурс», запечатаному печаткою учасника конкурсу. Кінцевий термін прийняття документів на конкурс — за чотири робочі дні до оголошеної дати проведення конкурсу (включно). Конкурс буде проведено о 10.00 через 14 календарних днів після публікації повідомлення в газеті в КЕВ м. Вінниця за адресою: 21001, м. Вінниця, вул. Стрілецька, 87.

Телефон для довідок: (0432) 27-83-98.

***

Інформація КЕВ м. Харків про оголошення конкурсу з відбору суб'єктів оціночної діяльності нерухомого військового майна, яке знаходиться на балансі ХНУПС ім. Івана Кожедуба:

№ п/п	Найменування об'єкта оцінки, площа, місцезнаходження (адреса, в/м), балансоутримувач (назва, код за ЄДРПОУ, контактний телефон)	Орієнтовна дата оцінки	Мета проведення оцінки
1.	Частина нежитлового приміщення будівлі № 7 нерухомого військового майна загальною площею 10,0 м2 за адресою: м. Харків, вул. Кримська, 5, в/м № 215, що перебуває на балансі ХНУПС ім. Івана Кожедуба, 24980799, тел. (057) 704-96-29	На поточну дату	Визначення вартості об'єкта з метою продовження терміну дії договору оренди
2.	Нежитлове приміщення будівлі № 30 нерухомого військового майна загальною площею 42,9 м2 за адресою: м. Харків, вул. Динамівська, 4, в/м № 170, що перебуває на балансі ХНУПС ім. Івана Кожедуба , 24980799, тел. (057) 704-96-29	На поточну дату	Визначення вартості об'єкта з метою продовження терміну дії договору оренди

Відповідно до Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 06.04.2015р. № 156 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11.06.2015р. за № 699/27144, по кожному об'єкту оцінки окремо претенденти на участь у конкурсах подають до КЕВ м. Харків конкурсну документацію в запечатаному конверті з описом документів, що в ньому містяться. Копії документів, що подаються у складі конкурсної документації, завіряються поміткою «Згідно з оригіналом» із зазначенням назви посади, ініціалів та прізвища особи, яка завіряє копію, її особистого підпису, дати завірення копії, засвідченої печаткою (за наявності).

Конкурсна документація повинна надійти до комісії не пізніше ніж за чотири робочі дні до оголошеної дати проведення конкурсу (включно).

Конкурсна документація включає: заяву про участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності; копії установчих документів суб'єкта оціночної діяльності (для юридичних осіб); копії кваліфікаційних свідоцтв оцінювача; копії сертифіката суб'єкта про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності; конкурсну пропозицію.

Конкурсна пропозиція претендента подається в окремо запечатаному конверті з поміткою «Конкурсна пропозиція» і має містити пропозиції щодо вартості виконання робіт, калькуляції витрат, пов'язаних з виконанням робіт, а також терміну виконання робіт, якщо він не визначений в інформації про проведення конкурсу; умови розрахунків (відстрочки платежів).

У випадку, якщо два або більше учасники конкурсу отримають однакову кількість балів, комісія для визначення переможця конкурсу враховує додаткові критерії, до яких належать: досвід учасника конкурсу з оцінки однотипного майна; кількість та якість виконаних учасником конкурсу договорів на проведення оцінки майна, укладених з орендодавцями.

Конкурс відбудеться у КЕВ м. Харків за адресою: м. Харків, вул. Пушкінська, 61, об 11.00 через 14 днів після опублікування цієї інформації.

Тел. для довідок: (057) 700-44-63.

***

Інформація про оголошення конкурсу з відбору суб'єктів оціночної діяльності нерухомого військового майна, яке знаходиться на балансі і обліковується в КЕВ м. Запоріжжя:

№ п/п	Найменування об'єкта оцінки, площа, місцезнаходження (адреса, в/м), балансоутримувач (назва, код за ЄДРПОУ, контактний телефон)	Орієнтовна дата оцінки	Мета проведення оцінки
1.	Частина приміщення нежитлової будівлі за ГП № 33 (колишня лазня) площею 187,16 кв.м військового містечка №28, м. Запоріжжя, що перебуває на балансі КЕВ м. Запоріжжя. Мета оренди — цех з виготовлення пластмас	31.03.2018	Визначення вартості об'єкта з метою укладання додаткової угоди щодо продовження терміну дії договору оренди

Відповідно до Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 06.04.2015р. № 156 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11.06.2015р. за № 699/27144, по кожному об'єкту оцінки окремо претенденти на участь у конкурсах подають до КЕВ м. Запоріжжя конкурсну документацію в запечатаному конверті з описом документів, що в ньому містяться. Копії документів, що подаються у складі конкурсної документації, завіряються поміткою «Згідно з оригіналом» із зазначенням назви посади, ініціалів та прізвища особи, яка завіряє копію, її особистого підпису, дати завірення копії, засвідченої печаткою (за наявності).

Конкурсна документація повинна надійти до комісії не пізніше ніж за чотири робочі дні до оголошеної дати проведення конкурсу (включно).

Конкурсна документація включає: заяву про участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності; копії установчих документів суб'єкта оціночної діяльності (для юридичних осіб); копії кваліфікаційних свідоцтв оцінювача; копії сертифіката суб'єкта про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності; конкурсну пропозицію.

Конкурсна пропозиція претендента подається в окремо запечатаному конверті з поміткою «Конкурсна пропозиція» і має містити пропозиції щодо вартості виконання робіт, калькуляції витрат, пов'язаних з виконанням робіт, а також терміну виконання робіт, якщо він не визначений в інформації про проведення конкурсу; умови розрахунків (відстрочки платежів).

У випадку, якщо два або більше учасники конкурсу отримають однакову кількість балів, комісія для визначення переможця конкурсу враховує додаткові критерії, до яких належать: досвід учасника конкурсу з оцінки однотипного майна; кількість та якість виконаних учасником конкурсу договорів на проведення оцінки майна, укладених з орендодавцями.

Конкурс відбудеться у КЕВ м. Запоріжжя за адресою: м. Запоріжжя, вул. Земського лікаря Лукашевича, 4, об 11.00 через 10 днів після опублікування цієї інформації.

Телефон для довідок: (061) 764-20-52.

ВІТАЄМО!

29 березня святкує 80-річчя полковник у відставці **МУХАНОВ Олексій Петрович.**

Зі знаменним ювілеєм шановного Олексія Петровича вітають друзі і колишні співслужбовці та бажають міцного здоров'я і довгих років життя.

КВІТЕНЬ

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	НД
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

7 квітня — Благовіщення
8 квітня — Великдень
8 квітня — День працівників військових комісаріатів
12 квітня — День працівників ракетно-космічної галузі України
26 квітня — День Чорнобильської трагедії

РЕДАКЦІЙНА КОЛОНКА

НАРОДНА АРМІЯ

ЗАСНОВНИК – МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

Реєстраційне свідоцтво
КВ № 2026 від 25.06.1996 р.

Газета надрукована у друкарні
ТОВ «Мега-Поліграф»
(вул. Марка Вовчка, 12/14, м. Київ, 04073).

Наклад 29005 Замовлення 60332

Ціна вроздріб – договірна

Головний редактор Роман ДРАПАК

Чергові по номеру — Роман ВУС,
Вадим КОВАЛЬОВ

Провідний літературний співробітник —
Леонід ГНАТЮК

Адреса редакції:
вул. Московська, 45/1, будівля 33, м. Київ, 01015

e-mail: n_army@army.kiev.ua

http://www.na.mil.gov.ua

Відділ передплати: тел.: (044) 285-70-12

Передплатний індекс — 68618

Pp — Реклама редакції (подається безкоштовно)
P — Реклама платна

Листування з читачами
тільки на сторінках газети.
Відповідальність за достовірність
інформації та реклами несуть автори
та рекламодавці. Редакція може
не поділяти погляди автора.
При передруку матеріалів посилання
на «Народну армію» обов'язкове.

ISSN 1029-9114

9 771029 911004